

TÖBB SZÁZAN ÜNNEPELTÉK A TEJ VILÁGNAPJÁT

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács 2017. június 7-én, a budapesti MOM Sport Uszoda és Sportközpontban szervezte meg idei Tej Világnapi rendezvényét. A tavalyi nagy sikerre való tekintettel, ebben az évben sem konferencia előadásokra invitáltuk vendégeinket, hanem arra kértük, legyenek részesei a Tej Terméktanács által szervezett, tejfogyasztást népszerűsítő és egészséges életmódra nevelő országos Tejszív Kampany egyik meghatározó eseményének. A rendezvényen a gyermekek bevonásával zajló programok mellett sajtótájékoztató és állófogadás keretében kívántunk vendégeinknek lehetőséget biztosítani egy kötetlenebb hangvételű beszélgetésre.

A tej pozitív élettani hatásai miatt, valamint, hogy felhívjuk az emberek, különösen a nők és a gyermekek figyelmét a kalciumbevitel fontosságára, a Nemzetközi Tejszövetség 1957-ben május utolsó keddjét nevezte ki, az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezési Világszervezete (FAO) 2001-től pedig már konkrét dátumot, a június 1-jét jelölte meg a Tej Világnapjának.

A Tej Terméktanács 2017. évi közösségi marketing kampányát fiatal olimpikonok és sportoló példaképek – Kapás Boglárka úszónő, Kenderesi Tamás úszó és Nagy Ádám futballista – mint a 'Tej nagykövetei' támogatják.

(Beszámolónk jelen kiadványunk 2. oldalán folytatódik.)

(folytatás az első oldalról)

A program üzenete a gyermekekhez, a fiatal generációhoz szól, hangsúlyozva az egészséges életmód és a tejfogyasztás kapcsolatát. Az ünnepségen a kormányzati, szakmai szervezetek mellett közel száz kisiskolás, valamint a Tejszív kampány nagykövetei Kapás Boglárka és Kenderesi Tamás is részt vettek.

Ugyan gőzerővel készül a budapesti vizes világbajnokságra mindkét olimpiai bronzérmes úszónk, ám két edzés között arra is szakítottak időt, hogy a Tej Világnapi rendezvényen tejivásra ösztönözzék a fiatalokat, valamint az ünnepségre kilátogató kisiskolással mérjék össze erejüket játékos vetélkedőkön. *„Kislányként minden reggelt tejjel indítottam, müzlit vagy gabonapelyhet szórtam bele, csak úgy hívtam, tejbepapi. Egy éve kiderült, laktózérzékeny vagyok, de laktózmentes tejet tudok inni”* – árulta el Kapás Tejszív-nagykövet, míg Kenderesi leginkább a tejtermékekre esküszik, mindennap eszik valami finomságot a reggelije mellé.

A rendezvényen jelen volt dr. Nagy István parlamenti államtitkár a Földművelésügyi Minisztérium képviselőjeként, Mélykúti Tibor, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke, Istvánfalvi Miklós társelnök, valamint Harcz Zoltán a szervezet ügyvezető igazgatója is.

A hazai tejpiacon jelenlegi helyzetéről Istvánfalvi Miklós mellett Mélykúti Tibor, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke beszélt.

„A hazai tejágazat folyamatosan fejlődik, a 2017-es év első negyedében 0,4%-os növekedést értünk el a tejtermelésben, összehasonlítva más szomszédos országokkal, ez kifejezetten pozitív adat. Az elsődleges célja a tejpiacon most a folyamatos iparfejlesztés és beruházás, amivel olyan, magasabb hozzáadott értékű termékeket tudunk előállítani, amelyek biztosítják a tejtermelők, a feldolgozóipar, illetve a kereskedelmi láncok profitját is.”

„Fontos kiemelni még az olyan innovatív termékek magas minőségben való előállítását, mint például a laktózmentes termékek, hiszen Magyarország lakosságának közel 30%-a laktózérzékeny. Az ő számukra különösen fontos a jó minőségű, modern technológiával előállított laktózmentes termékek elérhetővé tétele” – mondta el Mélykúti Tibor.

A rendezvényen célunk volt egy olyan aktivitássorozat kialakítása, amely egyszerre edukál, a gyermekek aktív részvételét lehetővé teszi és szórakoztat. A kisiskolás gyermekek a számukra kialakított 'Tej7próba' állomásain végigjárhatták a tej útját. A réten legelő tehentől eljuthattak az utolsó pontig, ahol már a feldolgozott, friss tejet „vehették le a polcokról”.

A 'Tej7próba' állomásait ennek a gondolatnak megfelelően hét részre osztottuk. A hét állomáson különböző érdekes feladatok és szórakoztató események várták a gyermekeket. Mire a tej útjának végére jutottak, nemcsak

számos érdekes információt tudtak meg a tejről, hanem egyúttal élményekkel gazdagodva bejárták a Tej Terméktanács által kialakított élménypálya teljes területét.

A rendezvény lezárásaként bemutatásra kerültek az „Én hőszám” országos rajzpályázat nyertes alkotásai is, amelyre több mint 500 pályamű érkezett. A győztesek értékes kreatív csomagokkal lettek gazdagabbak.

TISZTÚJÍTÁS 2017.

2017 április-május hónapjaiban lezajlottak a Tej Terméktanács három évenként esedékes tisztújító küldöttválasztó értekezletei. A Tagi Tájékoztató elmúlt számában részletesen beszámoltunk az Alapszabály módosításáról. Az új szabályok értelmében a termelők és a feldolgozók 25-25 fő, míg a kereskedő tagok 10 fő delegálására voltak jogosultak a Küldött Közgyűlésbe. A 2017. május 30-án megtartott Küldött Közgyűlésen három évre megválasztásra kerültek a Terméktanács vezető tisztségviselői, a 22 fő elnökségi tag, valamint az Ellenőrző Bizottság 3 tagja. A gyűlést követően még aznap megtartotta az újonnan megválasztott Elnökség az alakuló ülést, ahol az Elnök, a Társelnök, valamint az Ügyvezető Igazgató személyét illetően is megszületett a döntés.

A Tej Terméktanács Elnökségének tagjai az alábbi személyek lettek:

Elnök: Mélykúti Tibor (Alföldi Tej Kft.)

Társelnök: Istvánfalvi Miklós (Pusztavámi Tejszövetkezet Zrt.)

Feldolgozó tagok: Gerbrant Redmer de Boer (Sole-Mizo Zrt.), Szautner Péter (FrieslandCampina Hungária Zrt.), Koller Attila (Tolnatej Zrt.), Kuk Titus (Naszálytej Zrt.), Szommer Gábor (Fino-Food Kft.), Volpe Carlo (Óvártej Zrt.), Sallai Attila (Abaújtej Közös Vállalat).

Termelő tagok: Sümeghy Péter (Mihályi Agrár Zrt.), Zászlós Tibor (Mezőfalvai Mg. Zrt.), Rákóczi András (Tedej Zrt., Lónya Tejtermelő Kft.), Békési Imre (Derecske Petőfi Mg. Kft.), Kiss János (Agro Lehel Kft.), Szinyákovics Pál (Belvárdgyulai Mg. Zrt.), László Róbert (Makói Hagymakertész Kft.).

Kereskedő tagok: Dr. Ács Ildikó (Tesco-Global Áruházak Zrt.), Zséli Ilona (Reál Hungária Élelmiszer Kft.), Csűrös Alíz (Auchan Magyarország Kft.), Noszlópy Zoltán (CBA Kereskedelmi Kft.).

Társult tagok: Gamós András (MTT Tej Kft.), Kajdon Attila (Magyar Tejipari Egyesülés, Pannontej Zrt.).

Az Elnökség Harcz Zoltán ügyvezető igazgatót újabb három évre megerősítette tisztségében.

Az Ellenőrző Bizottság tagjai: Gallai Norbert (Sole-Mizo Zrt.), Dr. Kis Anna (Auchan Magyarország Kft.), Tóth István (Galgamenti Mg. Kft.).

A Küldött Közgyűlésen a küldöttek elfogadták az Elnökség, valamint az Ellenőrző Bizottság beszámolóját a 2016. évben végzett munkáról, a 2016. évi gazdálkodásról szóló beszámolót, a Könyvvizsgáló jelentését, valamint a Terméktanács 2017. évi költségvetési tervét is.

A 2017/2018. „KVÓTAÉVRE” PROGNOSTIZÁLT NYERSTEJ ALAPÁR NEGYEDÉVES KORREKCIÓJA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2017. július 14-i ülésén úgy döntött, hogy a 2017. április 1. napjától 2018. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2017. április 5-i ülésén – meghatározott 90 Ft/kg-os prognózist 95 Ft/kg-ra módosítja.

HATÓSÁGI BEJELENTÉSEK

A Tej Terméktanács 2017 II. negyedévében 1.5% zsírtartalmú import UHT tejek forgalmazása során adófizetési

kötelezettség elmulasztása gyanújával tett bejelentést egyes nagykereskedelmi cégek vonatkozásában a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé.

További két esetben fogyasztó megtévesztésére alkalmas jelölés – import vaj csomagolásán magyar színvilágú motívum, illetve megkülönböztető, különleges tulajdonságra utaló megnevezés megtévesztő alkalmazása – miatt fordultunk hatósági bejelentéssel a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalhoz, illetve a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósághoz. E bejelentések közül az első esetben a vizsgálat megtörtént, a hatóság jogsértést nem állapított meg.

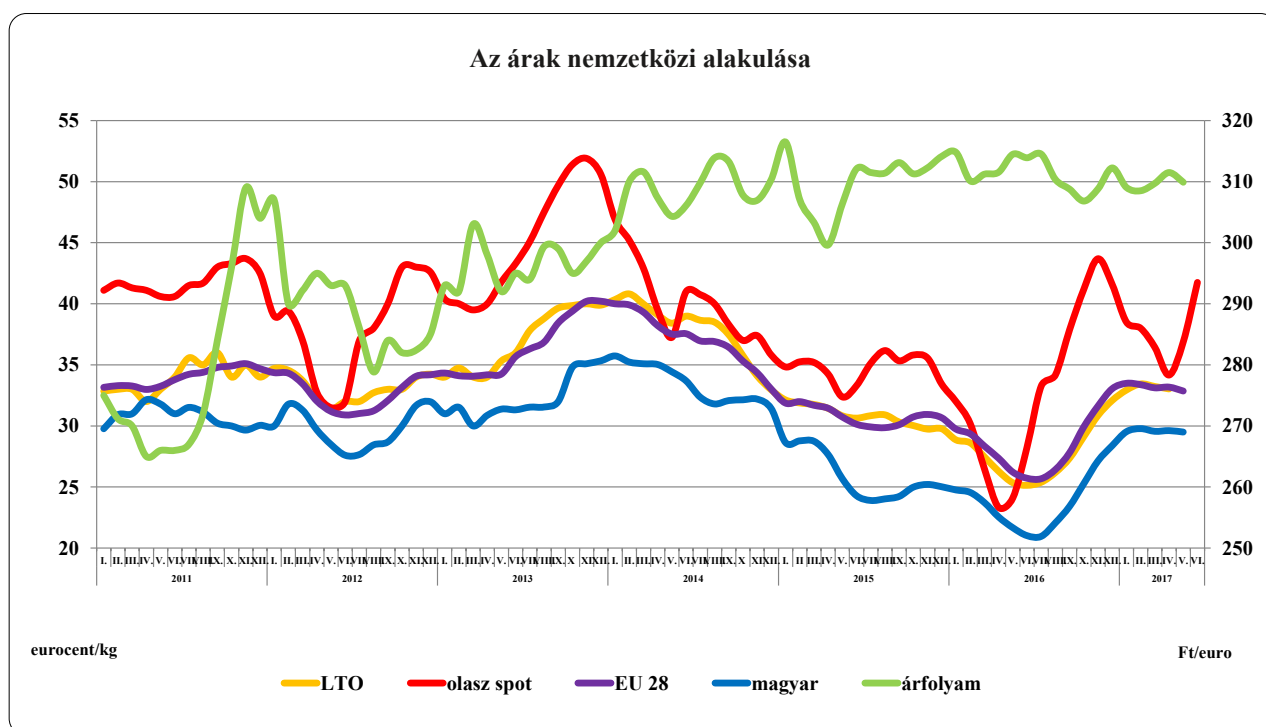
A hatósági bejelentésekkel kapcsolatos részletes információk a Tej Termék Tanács weboldalán megtalálhatók (www.tejtermek.hu).

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM PÁLYÁZATA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács 1 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert a Földművelésügyi Minisztérium agrárágazati szervezetek számára 2017. év elején kiírt pályázatán. A Terméktanács az elnyert támogatási összeget a 2017 őszén megrendezésre kerülő Tejágazati Konferencia szervezési és lebonyolítási költségeinek fedezésére fordítja.

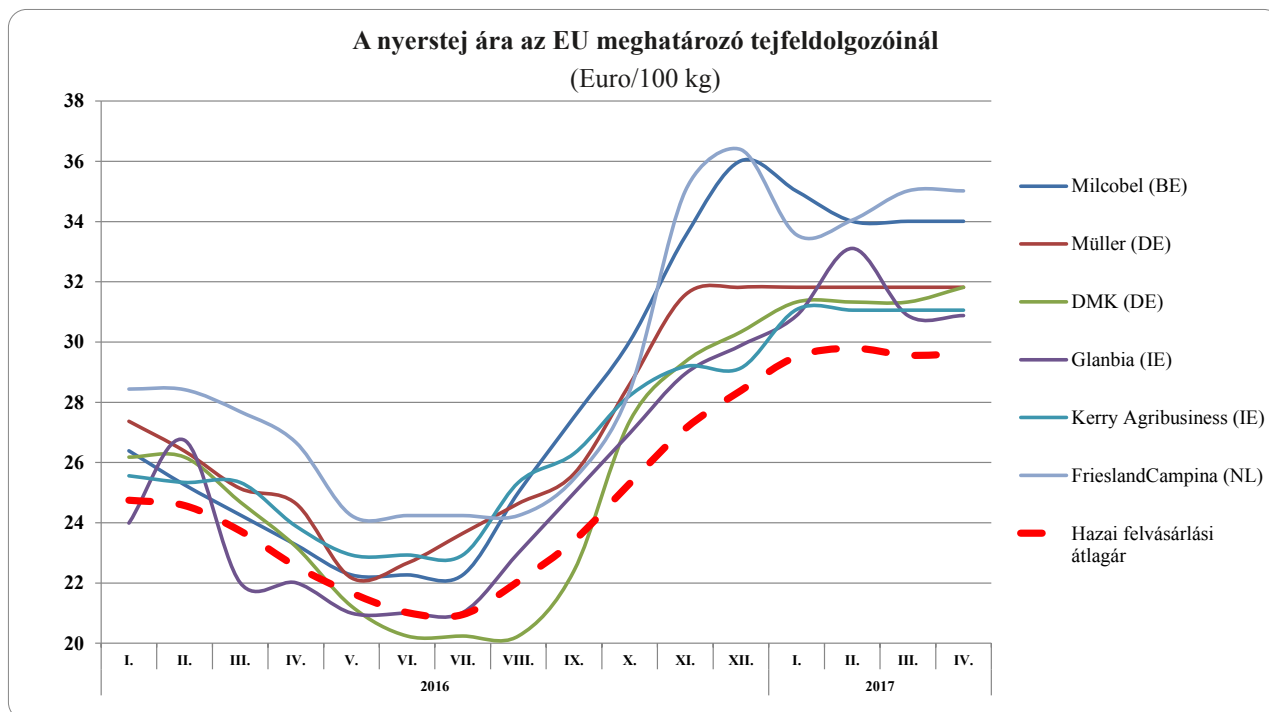
TEJPIACI INFORMÁCIÓK

A 2017. év eleji uniós és világpiaci folyamatok által előre vetített nyerstej árcsökkenés 2017 tavaszára mind az Európai Unió tagállamonkénti áraiból számított átlagár, mind a hazai felvásárlási ár tekintetében bekövetkezett. A 2017. májusi uniós átlagár 1%-kal csökkent április hónaphoz képest, a 32,86 eurocent/kg ár ugyanakkor még mindig 25%-kal magasabb az egy évvel korábbi árnál. A hazai felvásárlási ár követi az uniós trendet, a májusi árcsökkenés azonban csupán 0,4%-os. Az Európai Bizottság által közzétett 29,50 eurocent/kg átlagár 36%-kal haladja meg a 2016. májusi árat. Az LTO árfigyelésébe bevont nagyobb tejfeldolgozó vállalkozások felvásárlási áraiból számított átlagár dinamikában és árszintben is az EU átlagárához hasonlóan alakul. A piaci folyamatokra érzékenyebben reagáló olasz spot piacon a 2016 novembere óta tartó folyamatos árcsökkenés 2017 áprilisában megállt. A májusi ár 8%-ot javulva elérte a 36,88 eurocent/kg szintet, míg a júniusi ár további 13%-ot emelkedve 41,75 eurocent/kg, amely már a 2016. decemberi árszinttel egyezik meg és amely újabb trendfordulatot jelez. A felvásárlási árak újabb javulását vetíti előre az Európai Bizottság júniusi árakra vonatkozó becslése is, amely az EU-28 esetében 33,05, Magyarország esetében pedig 29,68 eurocent/kg árat mutat.

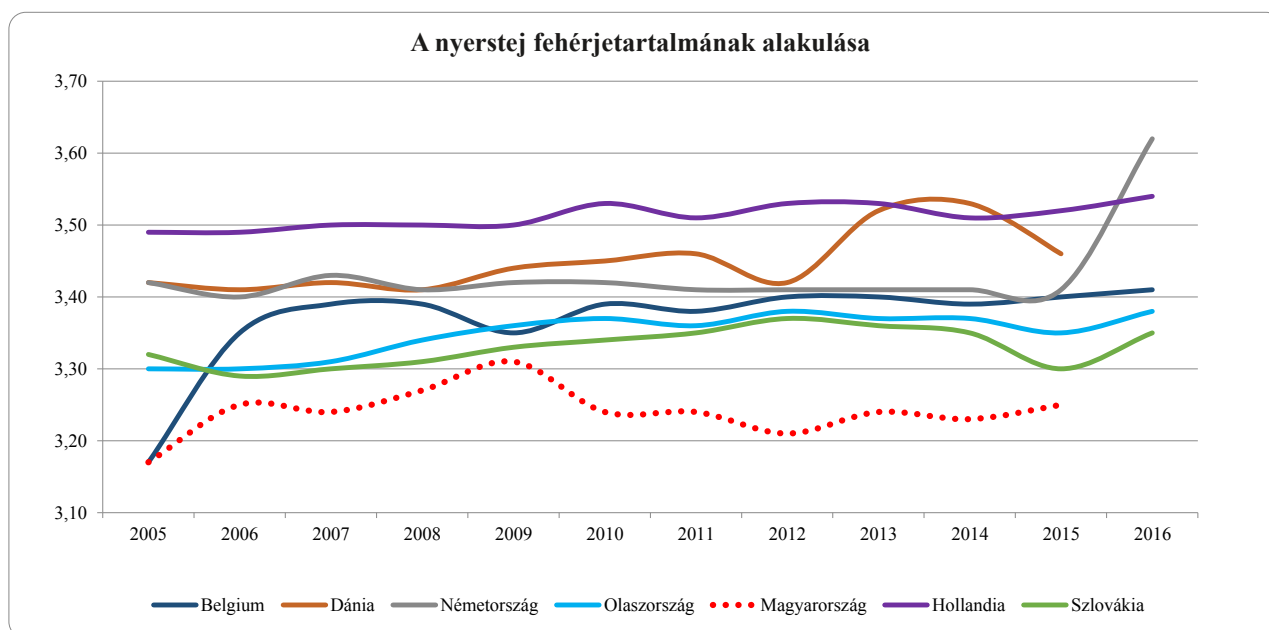

Forrás: MNB, LTO, Milk Market Observatory, Camera di Commercio Verona
Az adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.

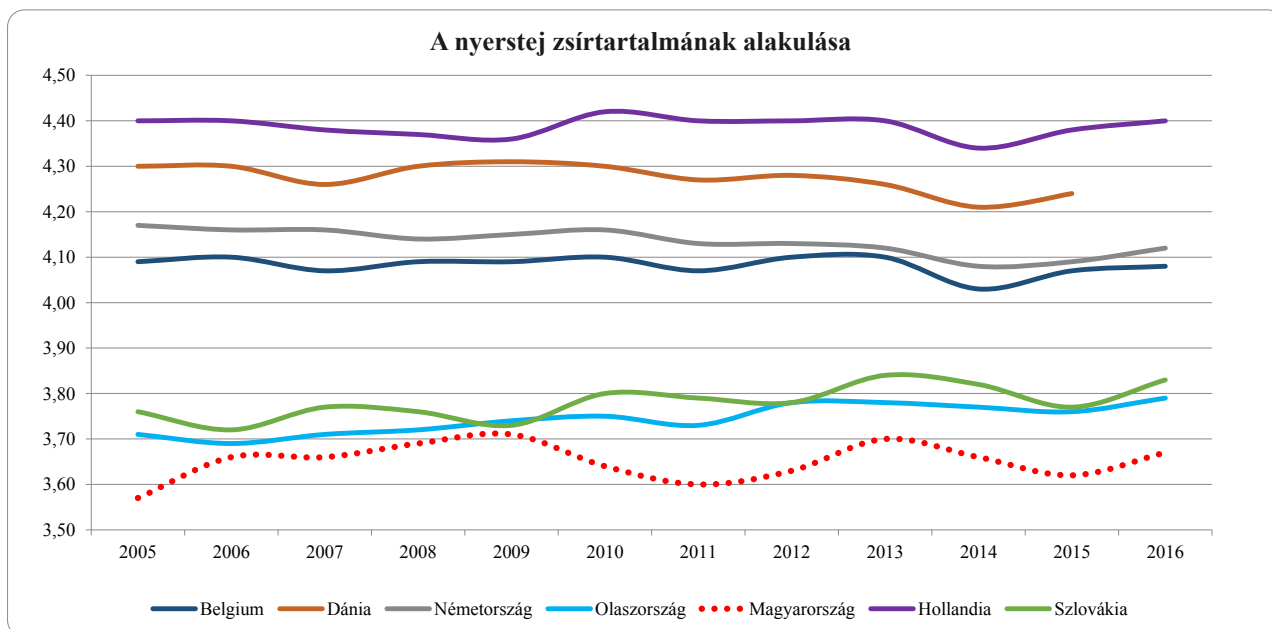
Az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinak felvásárlási árait vizsgálva hasonló tendenciák láthatóak. A 2017 első négy hónapjának felvásárlási árai inkább stagnálnak, a 2016. decemberi árakhoz képest a javulás jellemzően 3-5%- között mozog. Csökkenést a belga Milcobel és a holland FrieslandCampina árai mutatnak, 2016. év végéhez viszonyítva 4-6%-kal alacsonyabbak a 2017. áprilisi árak. Az AKI által mért hazai felvásárlási átlagár a hazai feldolgozóknak a piaci trendet követő áremelési politikáját mutatja. Április hónapban a hazai átlagár 4%-kal maradt el a felmérésben szereplő legalacsonyabb árat fizető Glanbia (Írország) árától, míg a legmagasabb árat fizető FrieslandCampina áránál 15%-kal alacsonyabb.

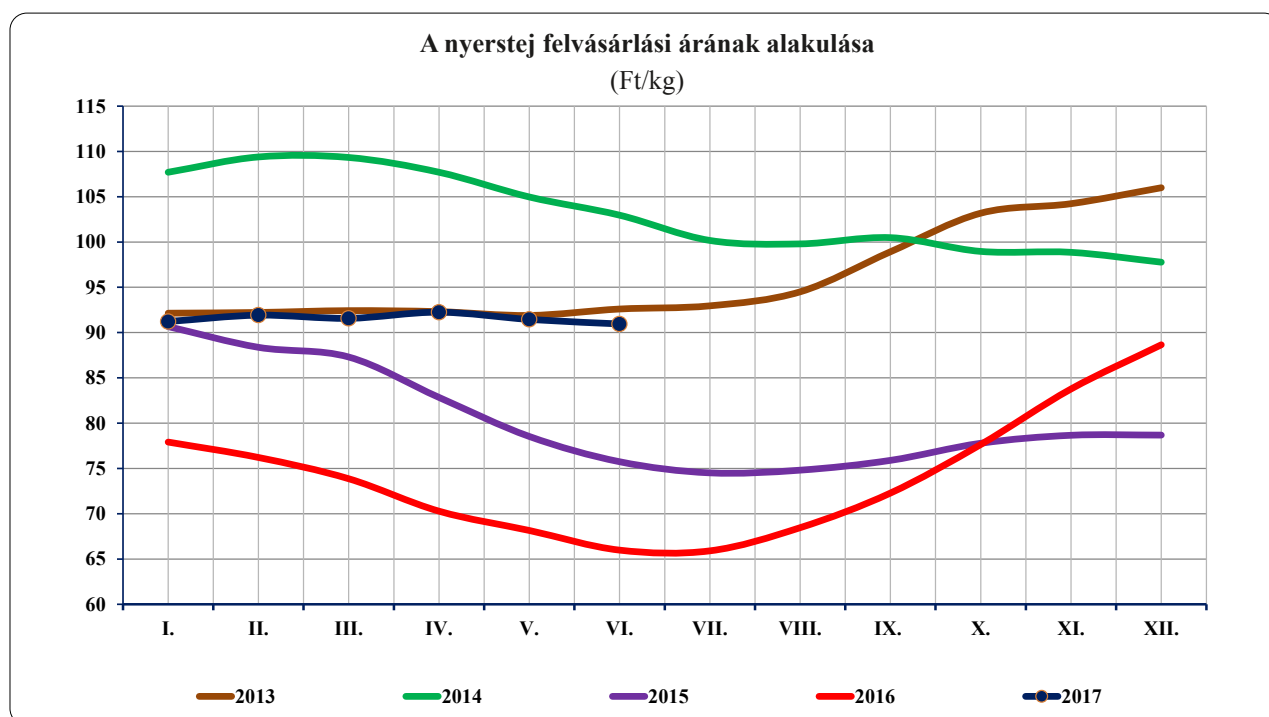
Forrás: LTO, www.milkprices.nl
Az árak 4,2% zsír- és 3,4% fehérjetartalomra vonatkoznak, ÁFA nélkül

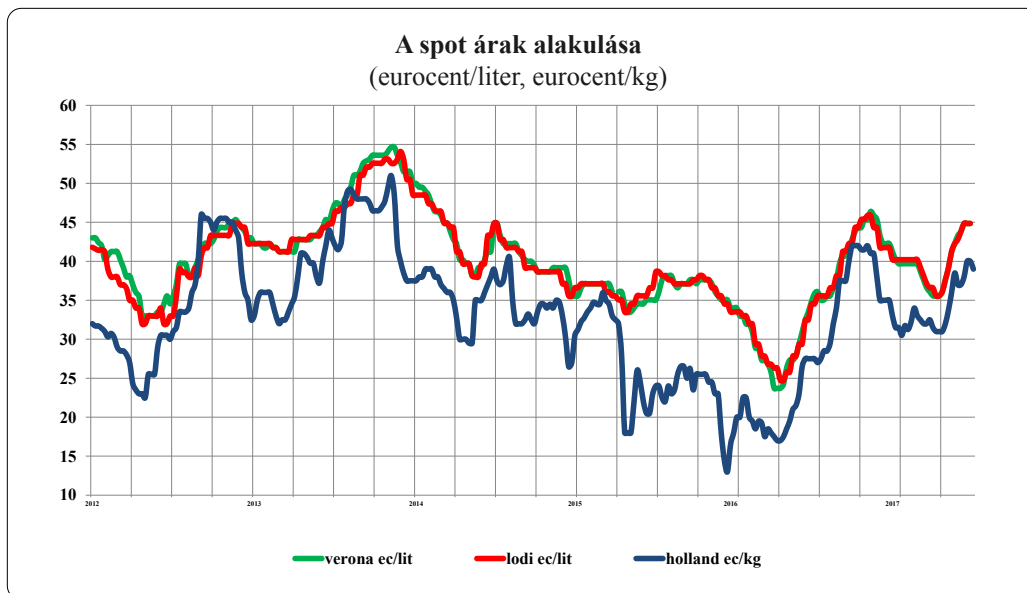
Forrás: Eurostat

Magyarországon a 2016. év második felétől tapasztalt árjavulás a nyerstej árak tekintetében 2017 elején megtorpant. Míg a 2017. januári átlagár még 3%-kal haladta meg az előző hónap árát, addig az azt követő hónapokban az árnövekedés 1%-on állandósult. 2017 májusában az átlagár már 1%-ot, júniusban pedig további 0,5%-ot csökkent. A 90,95 Ft/kg júniusi átlagár azonban még mindig jelentősen, 38%-kal magasabb az egy évvel korábbi, illetve az elmúlt évek mélypontjának számító 2016. júliusi árnál.

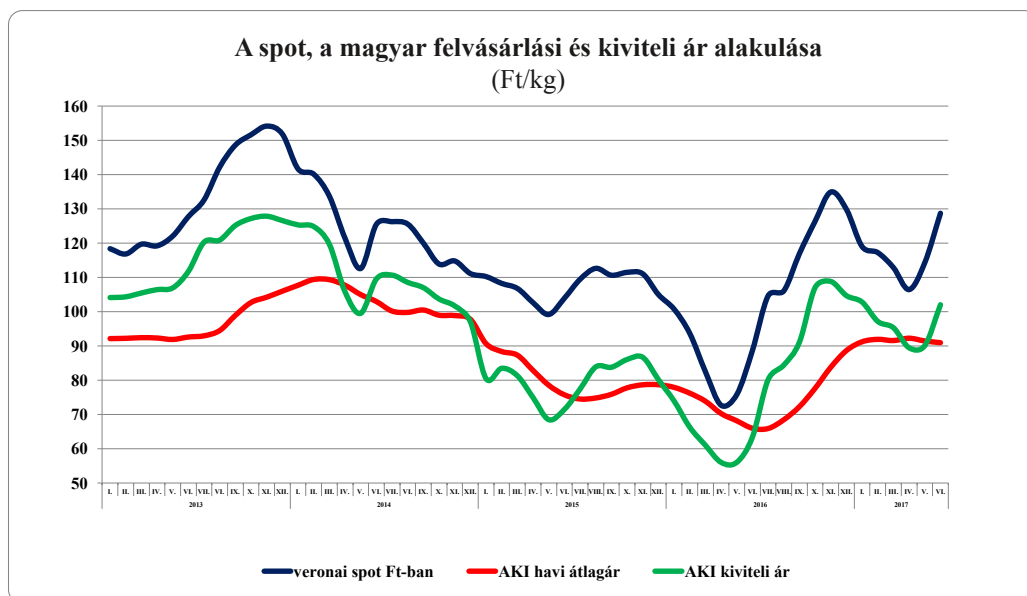

A nyerstej olaszországi azonnali (spot) piaci árának csökkenése 2016 novemberétől – a 2017. januári-februári viszonylagos stagnálástól eltekintve – egészen 2017. április végéig folyamatos volt. Az árak ekkor mind a veronai, mind a lodi relációban növekedni kezdtek és azóta is hétről-hétre emelkednek. A 2017. július 10-i 44,85 eurocent/liter ár ugyan még mindig alacsonyabb a legmagasabb – 2016. novemberi – spot piaci áraknál, az elmaradás azonban már csupán 3%, és csaknem 90%-kal haladja meg a 2016 áprilisában mért legalacsonyabb árat. A holland spot piacon szintén hasonló a tendencia, de ahogy az áresés is jóval drasztikusabb volt, úgy a javulás is jelentősebb. A 2017. júliusi 40,00 eurocent/kg ár 135%-kal magasabb az áprilisban mért 17,00 eurocent/kg árnál, de 5%-kal a novemberi csúcs (42,00 eurocent/kg) alá esett.

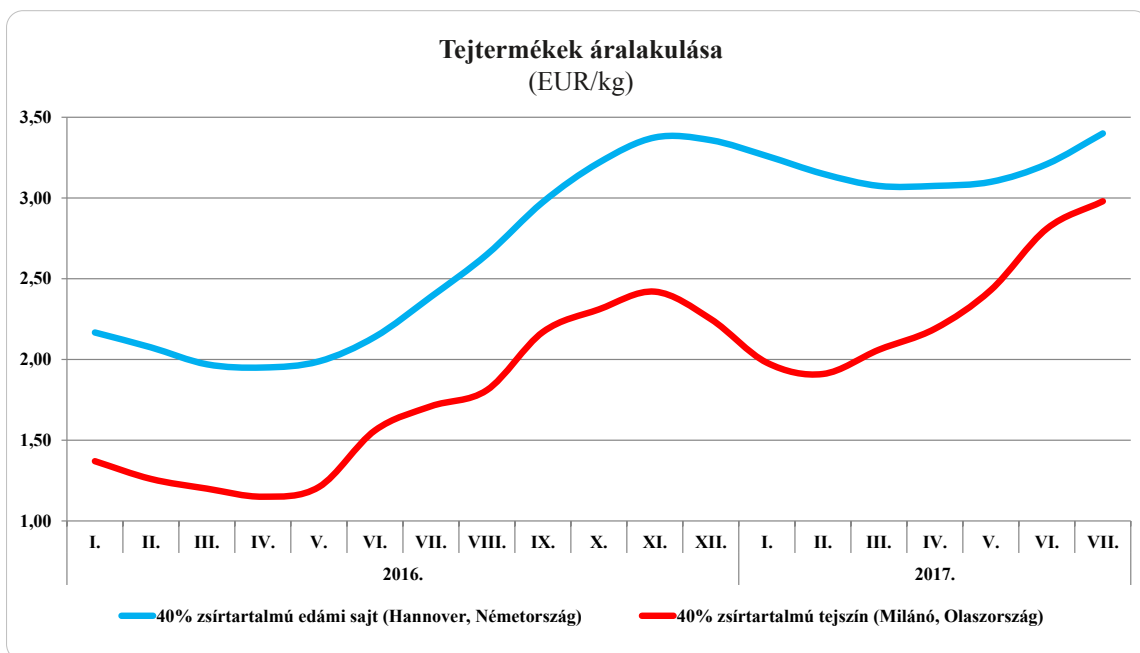
Forrás: CLAL

A hazai kiviteli árak trendje mértékben és dinamikában is megegyezik a spot piaci trenddel, a spot árak 2017. májusi javulása a hazai kiviteli árakban, ha kis mértékben is, de megjelent. Míg a spot ár 8%-ot emelkedett április hónaphoz képest, addig a hazai export ár növekedése 1%-os volt. Június hónapban ugyanakkor mind a spot ár, mind a hazai kiviteli ár jelentős mértékben (+13%) továbbemelkedett. A 102,02 Ft/kg júniusi exportár így már csupán 6%-kal marad el a 2016. novemberi legmagasabb ártól és több mint 80%-kal haladja meg az elmúlt évek mélypontjának számító 2016. áprilisi árat (56,02 Ft/kg). Az árak sajátosságából adódóan a felvásárlási árak pár hónapos késéssel követik a piaci változásokat, így a felvásárlási árak a kiviteli ár csökkenése mellett folyamatos javulása következtében 2017 áprilisában az átlagár hosszú idő után ismét magasabb volt a kiviteli árnál. Tekintettel azonban az átlagár 2017. júniusi csökkenésére, amely az exportár nagymértékű növekedése mellett következett be, a felvásárlási átlagár ismét jóval (12%) a kiviteli ár alá süllyedt.

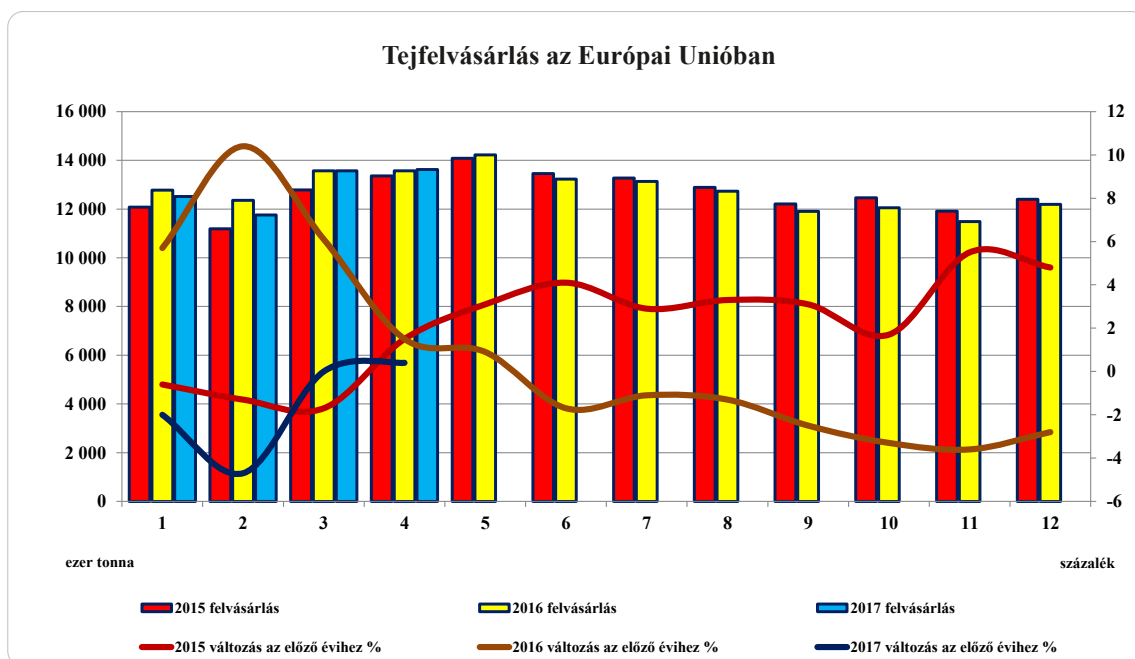

Forrás: AKI, Camera di Commercio Verona

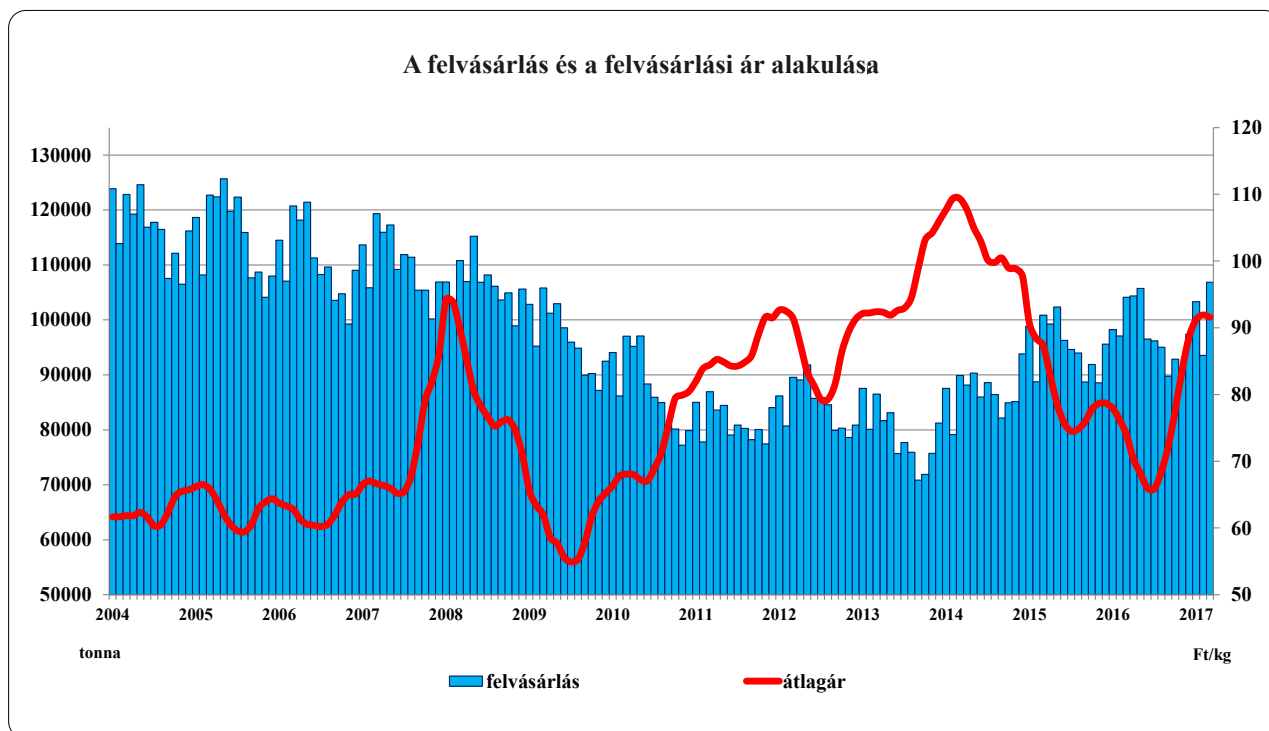
A spot piaci árak mellett az egyes tejtermékek uniós átlagárainak alakulása is hatással van a hazai piaci folyamatokra, árakra. A sajt (Németország) és a tejszín (Olaszország) árait vizsgálva megállapítható, hogy a 2016 decemberében megkezdődött csökkenés a tejszínnél 2017 februárjában, a sajtnál április hónapban megállt, és az árjavulás azóta folyamatos. A sajt ára 2017 júliusában áprilishoz képest 11%-ot javulva 3,40 EUR/kg szintre emelkedett, míg a tejszín, február óta 56%-os növekedést produkálva, 2017 júliusára elérte a 2,98 EUR/kg árat. Ezzel mindkét termék ára meghaladja a 2016. évben mért legmagasabb árat, a sajtnál 1, a tejszínnél 23%-os az árjavulás 2016 novemberéhez képest.

A 2016. évben az EU tejfelvásárlása 0,7%-kal haladta meg a 2015. évi felvásárolt mennyiséget, miután az utolsó negyedév termelés-csökkenése csaknem teljesen egészében kompenzálta az első negyedév jelentős (+7%) termelés-növekedését. 2017. év első két hónapjában a termelés-csökkenés folytatódott, március és április hónapokban ugyanakkor már egy kismértékű növekedést mutatnak a számok. Összességében 2017 első harmadának tejfelvásárlása 1,5%-kal alacsonyabb 2016 hasonló időszakának tejfelvásárlásánál. Szakértők a tejtermelés 0,6%-os növekedését prognosztizálják 2017. évre, míg 2018. évben még jelentősebb növekedést várnak, különösen, ha a világpiaci kereslet tovább erősödik, valamint az orosz importkorlátozás feloldásra kerül.

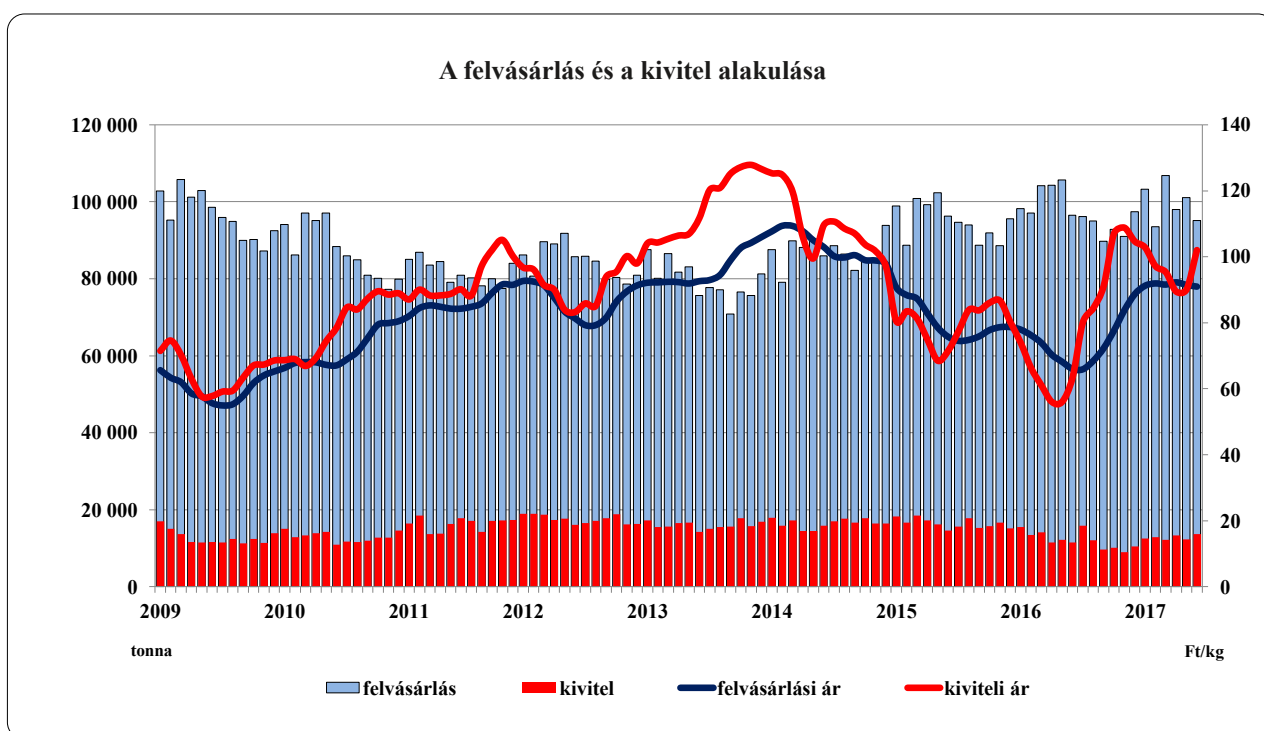

A 2015. év Magyarországon rekord termelési adatokat hozott, azonban ezen mennyiséget is meghaladta a 2016. év felvásárlása. 2017 első negyedévében még a növekedés, a 2. negyedévben azonban már a csökkenés jellemezte a hazai felvásárlást. Ennek következtében a 2017. I. félévének összes felvásárlása 1,3%-kal elmarad a 2016. év azonos időszakának mennyiségénél.

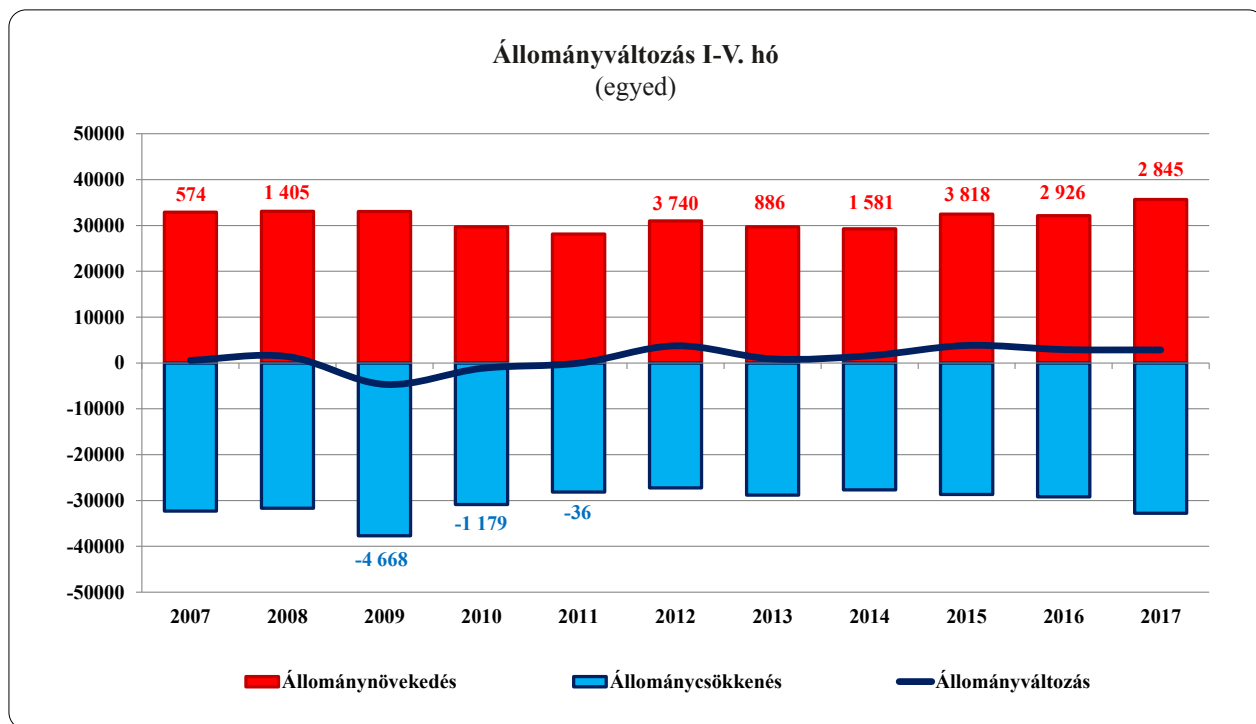
Forrás: AKI

A magyar tejpiac sajátosságaként számon tartott magas kiviteli arány 2016 elejére kissé mérséklődött, a teljes év során 12%-on állandósult. A 2017. évben ez a tendencia folytatódott. Habár 2017 első félévében összességében csökkent a felvásárlás 2016 azonos időszakához képest, ugyanígy csökkent az exportált mennyiség is, így a százalékos arány nem változott, mindkét év vonatkozásában a felvásárolt mennyiség 13%-át tette ki az exportált mennyiség.

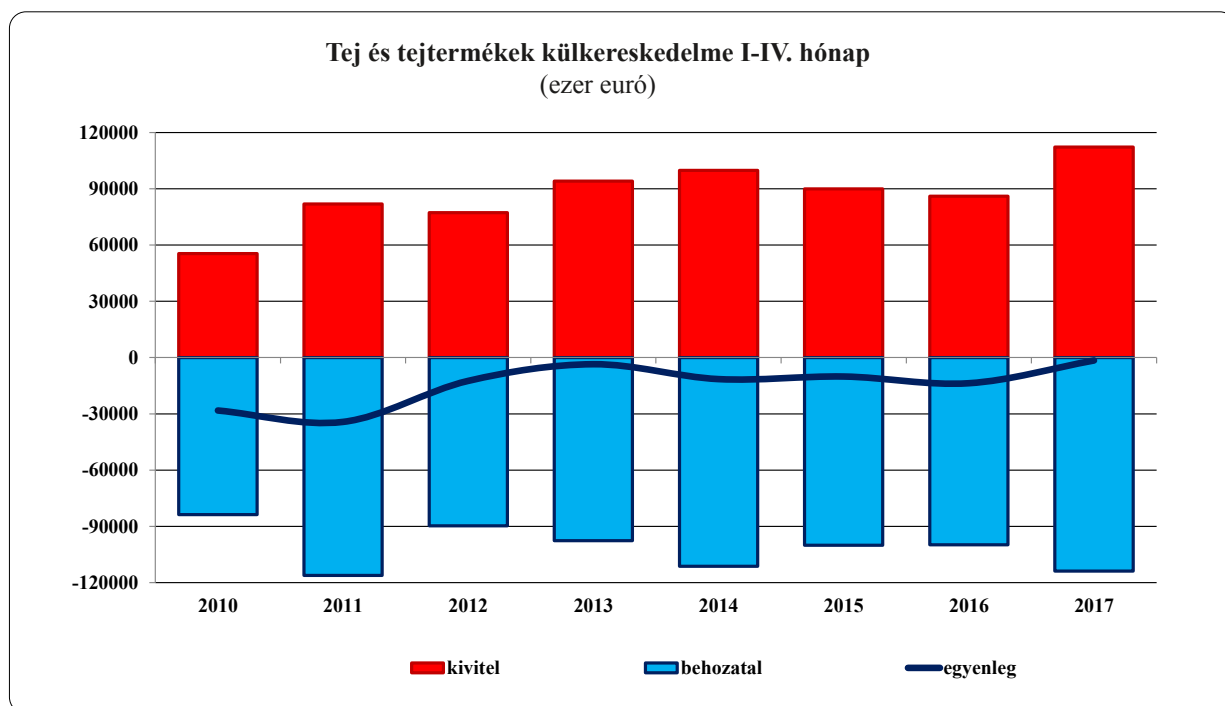
Forrás: AKI

2017 első öt hónapjában a tehénkivonások száma tovább emelkedett, az előző év azonos időszakához képest 12,3%-kal több tehén került ki a tenyésztésből, amelyből továbbra is magas arányt (~73%) képvisel a vágásra értékesítés. Emellett ugyanakkor jelentősen megnőtt az üszővásárlások száma, amely kompenzálni tudja a tehénkivonásokat. Mindezek következtében 2017 első öt hónapjában már határozott, 1,6%-os az állománynövekedés mértéke az előző év azonos időszakához viszonyítottnan.

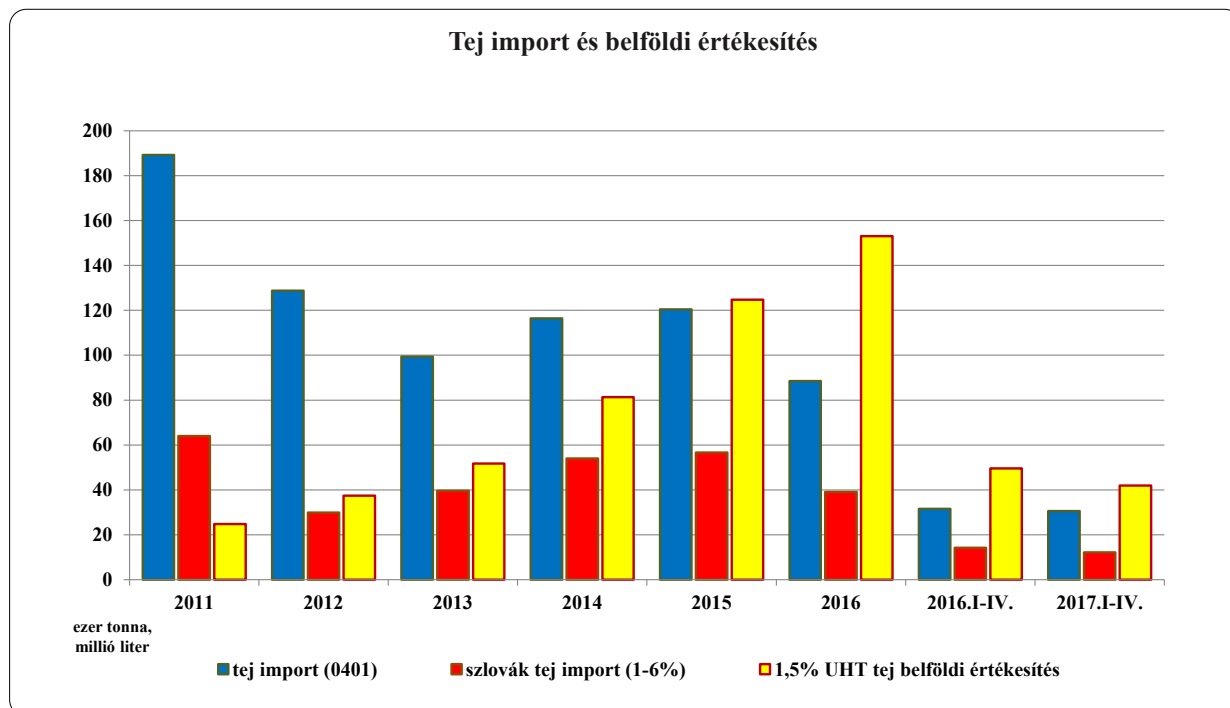
Forrás: ÁT Kft.

A tej és tejtermékek külkereskedelmében 2017 első négy hónapjában mind az export, mind az import vonatkozásában jelentős növekedés következett be értékben kifejezve. Az export 30, az import 14%-kal emelkedett 2016. január-áprilisához képest, mindkét relációban meghaladva az eddigi „rekorder” 2013. és 2014. éveket. Az export és az import egymáshoz viszonyított aránya is javult, megközelítőleg azonos értékben exportáltunk, illetve importáltunk tejterméket, az import enyhe túlsúlyával.

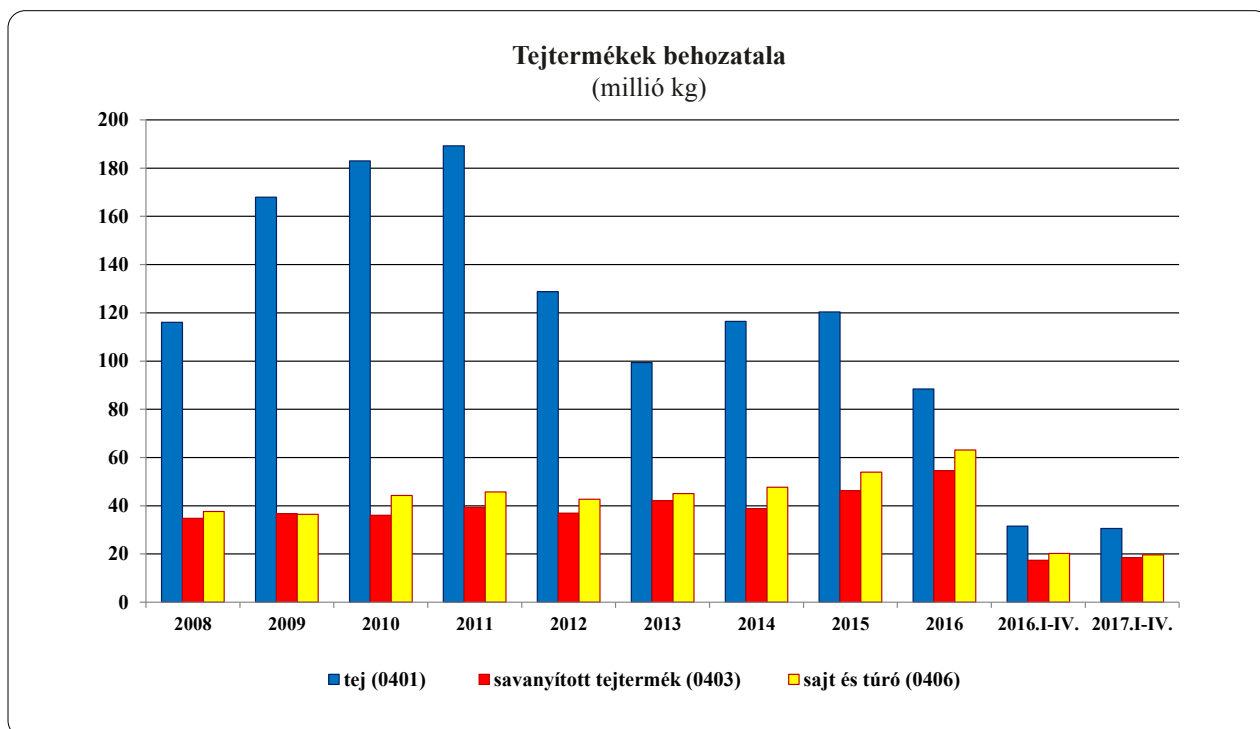
Forrás: KSH

A hazai folyadéktej fogyasztás szempontjából nagy arányt képviselő 1,5% zsírtartalmú UHT tej belföldi értékesítésében 2017 elején visszaesés tapasztalható, az első négy hónapban 15%-kal kevesebb tej került értékesítésre, mint 2016 hasonló időszakában. Jólal kisebb mértékben (-3%) ugyan, de az import mennyisége is csökkent, amely az UHT tejek fogyasztásának csökkenését mutatja. Az importon belül jelentősen visszaesett ugyanakkor a hazai fogyasztói tej piacon leginkább jellemző szlovák tej importja, a csökkenés a vizsgált időszakban 14%-os.

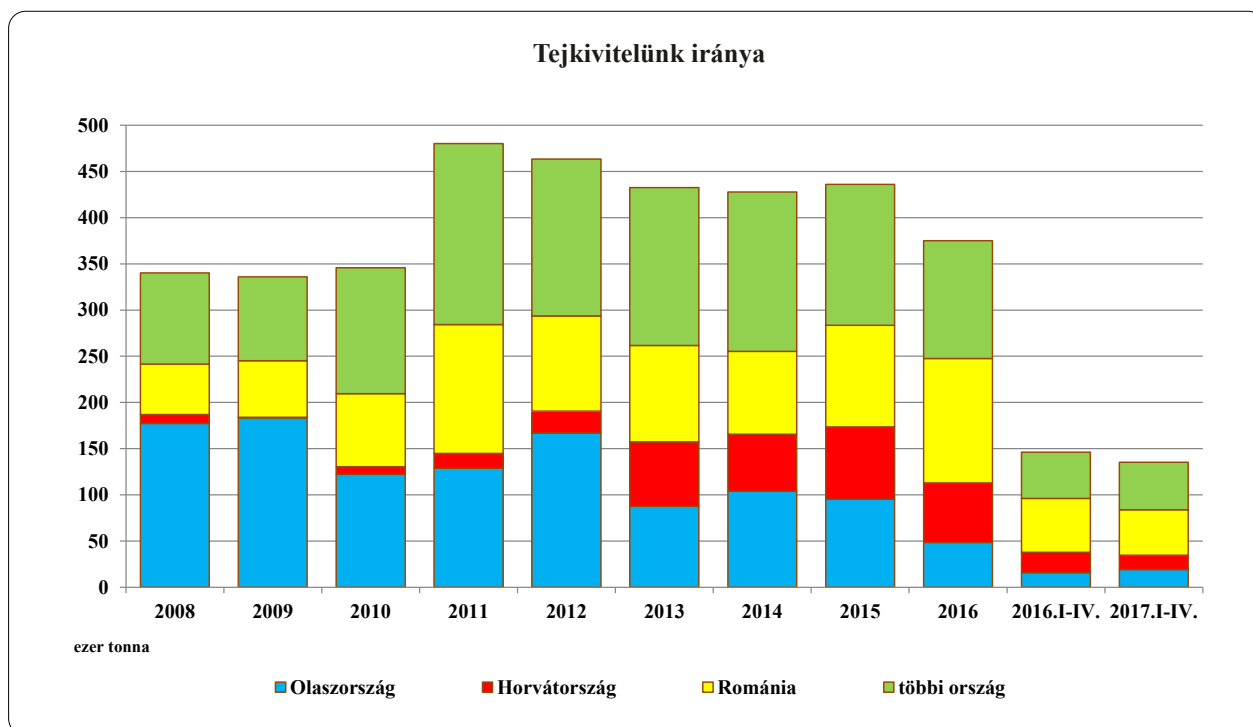
Forrás: KSH, AKI

A főbb tejtermékek behozatalában továbbra is a fogyasztói tej áll az első helyen, 2017 első négy hónapjában azonban az előző évhez képest 3%-kal kevesebb import tej érkezett az országba. Ugyancsak csökkent a sajt és túró termékkategória importja, 2016 első négy hónapjához képest itt is 3%-os csökkenést mutatnak a számok. Továbbra is határozottan emelkedik ugyanakkor a savanyított tejtermékek importja, a növekedés 6%-os.

Forrás: KSH

A hazai tej kivitel 2017. január-április hónapokban 8%-kal csökkent 2016. év viszonylatában. A főbb célországok közül Olaszország irányába újra jelentősen megnőtt a kivitel, 2017-ben 21%-kal több tej került exportálásra. Nagymértékben csökkent ugyanakkor az export Horvátország (-30%) és Románia (-15%) felé, ez utóbbi relációban azonban továbbra is jelentős mennyiségű tej távozik, a romániai kivitel részaránya az összes exportból 36%.

Forrás: KSH

ÁGAZATI HÍREK

EU TEJPIACI HELYZET

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont (MMO) legfrissebb felvásárlási adatai alapján az EU nyerstej szállítása 2017 márciusában és áprilisában kissé emelkedett, de összességében az első négy hónap felvásárlása még mindig 1,5%-kal alacsonyabb az előző évinél. A tagállamok közül csupán hatban mértek az előző évinél magasabb felvásárlási adatokat, az EU jelentős részében, így Magyarországon is (-0,9%) csökkent a termelés. A 2016/2017 kvótaév vonatkozásában az EU-28 felvásárlása összességében 1,9%-kal csökkent az előző kvótaévhez képest. Magyarország felvásárlási adatai a kvótaév tekintetében az átlagnál kisebb mértékű, 0,4%-os csökkenést mutatnak.

A 2017. január-áprilisi időszakban Uniós szinten a sajt (+1,4%) kivételével valamennyi főbb tejtermék termelése csökkent. A teljes 2016/2017 kvótaév tekintetében ugyancsak a csökkenés a jellemző, kivéve a kezelt tejet, ahol 1,5, valamint a sajtot, ahol 0,6%-kal növekedett a termelés.

Az EU nyerstej átlagárában tapasztalt év eleji csökkenés 2017 áprilisában megállt, és habár a májusi ár újra csökkent, az Európai Bizottság júniusra becsült átlag-

ára (33,05 EUR/100 kg) már ismét egy enyhe (+0,8%) emelkedést mutat. A májusi 32,86 EUR/100 kg átlagár ugyanakkor továbbra is jelentősen, 25%-kal haladja meg az egy évvel korábbi árszintet.

A magyarországi átlagár az uniós átlagárhoz hasonlóan 2017 májusára csökkent az előző hónaphoz mérten, a 29,50 EUR/100 kg ár azonban így is 36%-kal magasabb az egy évvel korábbinál. Ezzel Magyarország a 28 tagállam között felállított sorrendben előrébb lépve a 22. helyen áll, megelőzi Lettország, Románia, Szlovénia, Portugália, Litvánia és Bulgária nyerstej árait. Az Európai Bizottság júniusra becsült átlagára Magyarország vonatkozásában is növekedést (+0,6%) prognosztizál.

Az olasz spot árak 2017 tavasza óta folyamatosan javulnak, közelítik a 2016. novemberi csúcstértékeket. A 2017 július eleji 43,30 EUR/100 kg ár már csak 6,7%-kal marad el a 2016 novemberi 46,40 EUR/100 kg ártól. A holland spot árak alakulása kevésbé dinamikus, kisebb megtorpanások jellemzik a 2017. évi tendenciát. A 2017. május/júniusi mérsékelt visszaesést követően az árak azonban itt is újra javulni kezdtek, a július eleji 40,0 EUR/100 kg ár csupán 4,8%-kal alacsonyabb a 2016 novemberében mért legmagasabb árnál.

A tejtermék árak 2017 tavasza óta a sovány és teljes tejpor, valamint a savópor esetében csökkennek, a vaj ára dinamikusan emelkedik, és a sajt árak is összességében növekedést mutatnak. Az előző évhez viszonyítottan ugyanakkor még valamennyi tejtermék ára magasabb. A vaj 86, a savópor 54, a gouda 44, az edami 41, a teljes tejpor és a cheddar 37-37, az emmentáli 22, a sovány tejpor 10%-os árnövekedést mutat 2016. évhez képest.

(2017. július 2-i árak – sovány tejpor: 188 EUR/100 kg, vaj: 550 EUR/100 kg, teljes tejpor: 301 EUR/100 kg, cheddar: 360 EUR/100 kg, edami: 326 EUR/100 kg, gouda: 321 EUR/100 kg, emmentáli: 434 EUR/100 kg, savópor: 97 EUR/100 kg)

Külkereskedelem

A 2017. január-áprilisi export adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a főbb tejtermékek közül csökkent az export az előző év azonos időszakához képest a vajnál (-20%), míg a sovány tejpor exportja 13, a sajté 7, a teljes tejpore pedig 6%-kal emelkedett az előző évhez képest. Az import vonatkozásában a sajtnál 2017 első négy hónapjában 21%-kal esett vissza az Unión kívüli országokból beérkezett mennyiség, miközben a vaj importja 20%-kal emelkedett. Az EU vaj exportjának fő célországa továbbra is az USA, de az addig ugyancsak fő exportpiacnak számító Szaúd-Arábia felé jelentősen visszaesett (-54%) a kivitel. Növekedett ugyanakkor az export Irán és Kína irányába. A sajt export főbb célpiaca továbbra is az USA és Japán, valamint tovább emelkedett a kivitel Dél-Korea irányába. A sovány tejpor esetében változatlanul Algéria, Kína és Indonézia áll az első három helyen.

A világpiazi árak

A 2017. áprilisi világpiazi árak szerint sovány tejpornál és sajtnál az EU, teljes tejpornál és vajnál pedig Óceánia árai a legmagasabbak. Az USA-ban 2017 első négy hónapjában a vaj kivételével (-0,9%) valamennyi főbb tejtermék termelése emelkedett az előző évhez viszonyítottan, legnagyobb mértékben (+13,1%) a sovány tejpore. Ausztráliában a kvótaév tekintetében (2016. július – 2017. április) a savópor (+13%) és a sajt (+0,9%) kivételével valamennyi tejtermék termelése jelentősen (-18%) csökkent az előző kvótaévhez képest. Ugyanitt a tejtermelés a 2016/17 kvótaév (2016. július – 2017. május) vonatkozásában jelentősen mérséklődött (-7,6%).

Új-Zélandon kisebb mértékben ugyan, de szintén visszaesett a tejtermelés, a kvótaév tekintetében 1,1%-os a csökkenés. Az USA-ban 2016. év termelése 1,8%-kal magasabb az előző évinél, 2017 első öt hónapjában pedig

1,4% az emelkedés az előző év viszonylatában. Az átlagár az USA-ban 2017 eleje óta folyamatosan csökken, az áprilisi ár 35,7 EUR/100kg. Új-Zélandon a 2016 második félévétől tapasztalt árjavulás 2017 elején megtorpant, az árak csökkenni kezdtek. Április hónap ismét emelkedést hozott, a 32,8 EUR/100 kg áprilisi ár megegyezik az EU átlagárával.

(Az elemzés a Milk Market Observatory – Európai Tejpiazi Megfigyelőközpont – legfrissebb adatai alapján készült – http://ec.europa.eu/agriculture/market-observatory/milk/index_en.htm)

GMO-MENTESSÉG

A földművelésügyi miniszter a 27/2017. (V.30.) FM rendeletével módosította a GMO-mentességre utaló jelölésről szóló 61/2016. (IX. 15.) FM rendeletet.

A 2017. május 31-én hatályba lépő új előírások szerint – egyebek mellett – megszűnik az a korábbi korlátozás, hogy kizárólag azok a növényi eredetű takarmányok jelölhetők GMO-mentesként, amelyekben a véletlenszerűen vagy technikailag elkerülhetetlen módon jelen lévő GMO tartalom legfeljebb 0,1%.

Ahogy arra a Tej Termék Tanács is felhívta a jogalkotó figyelmét, a nemzeti szabályozás a hatályos uniós előírásoknál szigorúbb, amely a hazai termékek versenyképességét korlátozza. Ezért született javaslat az uniós határérték átvételére, amely a rendeletmódosítással meg is történt. A rendelet hatálybalépését követően tehát, ha a takarmányban véletlenszerűen vagy technikailag elkerülhetetlen módon jelen van GMO szennyeződés, de ez nem haladja meg a 0,9%-ot, akkor az felhasználható a GMO-mentes termelésben.

A 27/2017. (V.30.) FM rendelet hatálybalépésének napját megelőzően hatályos előírásoknak megfelelően GMO-mentességre utaló jelöléssel ellátott takarmány a módosító rendelet hatálybalépésétől számított két hónapig előállítható, és az etethetőségi vagy fogyasztóhatósági ideje lejártáig forgalomba hozható.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉLELMISZERÁR-MEGFIGYELÉSI ESZKÖZE

A mezőgazdasági nyersanyagok és élelmiszerek árszínvonalában az utóbbi évtized végén mutatkozó nagy ingadozások rámutattak, hogy átláthatóbbá kell tenni az élelmiszer-termelési láncok különböző szakaszaira jellemző áralakulási tendenciákat. Az élelmiszerár-megfigyelési eszköz e célból került kifejlesztésre.

Ez az eszköz az élelmiszerlánc egészében az árak különböző aggregátsági idősorainak elemzésére összpontosít, mind tagállami, mind európai szinten. Az Eurostat adatbázisából kialakított megfigyelő rendszer segítségével nyomon követhető az egyes termékkategóriákban a mezőgazdasági nyersanyag árindex, a termelőiár-index, az importárindex, valamint a harmonizált fogyasztói árindex alakulása. Az eszköz megmutatja, hogy az árváltozások milyen mértékben jelentkeznek az ellátási lánc különböző szakaszaiban, milyen hatásai keletkeznek, és azok időbeli alakulását is jelzi. Az adatok magyar nyelven is elérhetőek a <http://ec.europa.eu/eurostat/cache/infographs/foodprice/> oldalon.

(Forrás: https://ec.europa.eu/info/news/new-tool-enhances-price-transparency-along-food-supply-chain_en)

ÁLLATBIZTOSÍTÁSI SZAKMAI FÓRUM

A Magyar Biztosítók Szövetsége (MABISZ) kezdeményezésére 2017. április 25-én sor került az Állatbiztosítási Szakmai Fórum összehívására az ágazati minisztérium, a hatóságok, a különböző állati termék-pályák, valamint az állatbiztosítással foglalkozó biztosítók képviselőinek részvételével.

A Fórum célja a díjtámogatott növénybiztosítások rendszerén alapuló állatbiztosítási konstrukció előkészítése.

A Fórum első megbeszélésén áttekintésre került a díjtámogatott állatbiztosítások bevezetésének lehetősége, jogszabályi keretei, a vonatkozó EU szabályozás és az esetleges források. A résztvevő szervezetek támogatták a díjtámogatott állatbiztosítás bevezetésének előkészítését. Az Irányító Hatóság képviselője jelezte, hogy a díjtámogatott állatbiztosítás bevezetésének nincs technikai akadály, de a Vidékfejlesztési Programot módosítani kell. A MABISZ vállalta, hogy az érintett biztosítókkal együtt elkészít egy tervezetet a Vidékfejlesztési Program módosításához. Ez megtörtént, jelenleg a Földművelésügyi Minisztérium dolgozik a tervezeten. Időközben megbeszélés volt még a NÉBIH-el a díjtámogatott állatbiztosítás ellenőrizhetőségének, igazolhatóságának megteremtéséhez a NÉBIH által az állatokról, állományokról vezetett nyilvántartásokról.

A Fórum második megbeszélésére 2017. július 13-án került sor, amelynek napirendjén a meglévő állatbiztosítási konstrukciók ismertetése, a Vidékfejlesztési Program várható módosítása, a díjtámogatásos állatbiztosítási konstrukció szakmai tervei, valamint az egyes szakmai szervezetek véleményének ismertetése szerepelt. Az elhangzottak alapján a

MABISZ az egyes állatfajokra vonatkozó biztosítási igényeknek megfelelő feltételek kidolgozásához kiscsoportos foglalkozásokat tervez kezdeményezni, amelyhez minden érintett termék tanácsot, szövetséget felkeresnek, és külön-külön egyeztetnek. Ez a faj specifikus egyeztetés segítheti, hogy minden terület igénye megfelelően figyelembevételre kerüljön.

(Az Állatbiztosítási Szakmai Fórummal kapcsolatos további információk a Titkárságon elérhetőek.)

MAGYARORSZÁG ÉLELMISZERGAZDASÁGI KONCEPCIÓJA 2017-2050

A „Magyarország Élelmiszergazdasági Konceptiója 2017-2050” elnevezésű anyag a kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet szerinti hosszú távú koncepció, amely az élelmiszer-gazdaság számára határozza meg annak jövőképét, kiemelt céljait, a beavatkozási irányokat, kockázatait és a célok elérését szolgáló fontosabb eszközöket.

A dokumentum részletesen foglalkozik az élelmiszer-gazdaság versenyképességével, szervezésével (piacszervezés, szövetkezesek, támogatási rendszerek stb.), a minőségi élelmiszer-gazdaság fejlődését megalapozó háttér létrehozásával (élelmiszer-feldolgozás, eredetvédelem, élelmiszerlánc-biztonság), az élelmiszer-gazdaság termelési alapjainak biztosításával, valamint az egyes termékpályák fejlődési lehetőségeivel.

Kivonat a tejágazatra vonatkozó fejezetből:

A közép- és hosszú távú kilátások mind a nemzetközi, mind az EU piacán kedvezőek. A tej és tejtermékek iránti fizetőképes kereslet tartós marad, valamint a tej és tejtermékek nemzetközi kereskedelme a termelés növekedését meghaladó ütemben fog nőni. A nemzetközi piacon továbbra is a tejpör marad a legkeresettebb termék, de nő a kereslet a tejsavó-termékek és a csecsemőtápszer iránt is. A dobozos tej kereskedelme intenzív marad az EU-n belül. A sajt és a túró, de különösen a savanyított tejtermékek uniós piacon továbbra is erős versennyel kell számolni. A sajt esetében az EU kivitelének növekedése lehetőséget teremthet a magyar termelés növelésére, elsősorban a belföldi piac egy részének visszaszerzésével. A hazai tej- és tejtermékfogyasztás uniós összehasonlításban rendkívül alacsony, növekedésében ezért jelentős tartalékok vannak a vásárlóerő növekedésével.

A hazai tej- és tejtermékek ára esetében a szoros európai kereskedelmi kapcsolatok révén egyes EU-n belüli tej- és tejtermék árak (németországi és lengyelországi sajt importára, csehországi, ausztriai, szlovákiai és németországi dobozos tej importára, romániai dobozos tej exportára, olaszországi nyers-tej exportára) egyfajta árcentrumként hatnak, így ezek alakulása a jövőben is komoly hatással lesz a magyarországi piacra.

A magyarországi tejtermelés regionális előnyeinek megőrzésére a genetikai háttér és a termelési paraméterek tekintetében nagy hangsúlyt kell fektetni. A klimatikus változások termelési kockázatok csökkentése érdekében Magyarországon a túlzottan kukoricára épülő takarmánybázis módosításra szorul, magasabb színvonalú szálas- és tömegtakarmány-termesztés, gyepgazdálkodás, fokozottabb melléktermék-hasznosítás irányába kell a takarmányozást alakítani.

Az egy tehénre jutó tejtermelés 2015-ben Magyarországon 7,7 ezer liter/év, az EU-ban legmagasabb szintet elérő Dániában 9,4 ezer liter/év volt. A tejhasznú tehenek termelési potenciáljának javításával és hatékonyabb takarmányozással a magyar fajlagos termelés is elérheti a 9,4 ezer liter/évet.

Magyarországon legalább 85%-ra kell emelkednie a termelői szövetkezés vagy integráció keretében felvásárlásra kerülő tejmenyiségnek. Ennek alacsony szintjét középtávon részben ellensúlyozza a tejtermelés magas szintű támogatása 2020-ig, de a támogatási rendszerektől függetlenül fenntartható termelési struktúrát kell létrehozni.

Tejtermékek esetében a feldolgozó márkák erősítése, az energiahatékonyság javítása és az értékesítési csatornák kiépítése mellett az exportképes, magas feldolgozottsági fok elérése jelent kiszámíthatóbb piacot, nagyobb jövedelmet a tejtermelők és feldolgozók számára. A feldolgozottsági szint integrációban megvalósuló növelése, a speciális és kézműves termékek gyártása, a nagy hozzáadott értéket képviselő termékek közvetlen értékesítése, továbbá a magyar dobozos tej exportjának felépítése mozdíthatja felfelé az európai átlaghoz képest alacsony tej felvásárlási árakat. A termelési többletek kezelésére tejporító-, sűrítő- és vajgyártó kapacitások létrehozása szükséges.

A Magyarország Élelmiszergazdasági Konceptiója hangsúlyozza, hogy a magyar élelmiszergazdaság számára a legfontosabb piac a magyarországi piac marad a következő évtizedekben is, így az itteni kereslet és

igények alapvetően meghatározzák teljesítményét. A hazai fogyasztók minél magasabb színvonalú ellátása, a hagyományosan igényes európai piacok közelsége és a számos Európán kívüli országban a minőségi európai termékek iránti kereslet növekedése miatt kívánatos, hogy az élelmiszergazdaság szereplői a mindenkor termékkategóriákon belül a piaci trendeknek megfelelő, magas minőségű élelmiszerek előállítására törekedjenek, másik oldalon pedig ez a típusú kereslet lehetőséget teremt prémium minőségű termékek növekvő mértékű értékesítésére.

Ehhez jól működő eredetvédelmi és minőség-tanúsító rendszerekre van szükség, amelyek hitelesen támasztják alá termékeink minőségét, GMO-mentességét, termelésük alacsony környezet-terhelését, valamint adott esetben ökológiai termelésből való származását.

A Konceptióban megfogalmazott irányok következetes megtartása és a kitűzött feladatok megvalósítása esetén megalapozott várakozás, hogy 2050-ben az agrobiznisz hozzáadott értéke a nemzetgazdaságon belül jól látható módon eléri a 25%-ot. Ennek érdekében a dokumentum célul tűzi ki, hogy:

- az élelmiszeripar bruttó hozzáadott értéke 2,5-szerese legyen a mezőgazdaság bruttó hozzáadott értékének,
- az agrárexport nagysága jelenáron érje el a 20 milliárd eurót.

(Forrás: Földművelésügyi Minisztérium: Magyarország Élelmiszergazdasági Konceptiója 2017-2050)

„MARADÉK NÉLKÜL” PROGRAM

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal 2016. júliusában indította el „Maradék nélkül” programját, amelynek fókuszában az élelmiszerláncban szükségtelenül keletkező élelmiszerhulladékok megelőzése áll, legfontosabb célkitűzése pedig a fogyasztói szemléletformálás.

A projekthez kapcsolódóan a NÉBIH 2016 utolsó negyedévében elkészítette az első hazai részletes élelmiszerhulladék felmérést, amelynek eredményei 2017. június végén kerültek publikálásra.

Az eredmények szerint a jelenség felismerése megtörtént, hiszen a válaszadók meghatározó hányada az élelmiszerpazarlást egy Magyarországot is komolyan érintő problémának tekinti, azonban saját háztartásuk szintjén csak kevesen (38%) gondolták már végig, hogy ténylegesen mennyi élelmiszert is pazarolnak egy évben.

A tényleges hulladékmérésen alapuló felmérés alapján megállapítható, hogy éves szinten jelentős mennyiségű, 68 kg/fő élelmiszerhulladék keletkezik, amely az összes élelmiszervásárlás kb. 10-11%-át teszi ki.

A ténylegesen élelmiszerpazarlás eredményeképpen keletkező, úgynevezett elkerülhető élelmiszerhulladékok aránya meglehetősen magas volt: a teljes élelmiszerhulladék mennyiségnek 49%-a elkerülhető lett volna tudatos fogyasztói magatartás esetén. Ez éves szinten mintegy 33 kg egy főre vetítve. A fennmaradó hányadból körülbelül 47%-ot a nem elkerülhető hulladékok (pl. burgonyahéj, csirkecsont) képviselnek, míg a potenciálisan elkerülhető, alapvetően ehető összetevők (pl. alma, kenyérhéj, csirkebőr) mintegy 4%-ot tesznek ki.

A felmérés alapján elmondható, hogy a legmeghatározóbb elkerülhető élelmiszerhulladék a kész ételekből megmaradt ételmaradék (40%). A második legdominánsabb elkerülhető élelmiszerhulladék a sütőipari termékek kategóriája (20%), ezt követik a friss zöldségek (9,1%), tejtermékek (8,8%) és a friss gyümölcsök (7,8%).

(Forrás: <http://portal.nebih.gov.hu/-/maradek-nelkul-program-kutatasi-eredmenyek-osszefoglalasa>)

MAGYAR ÉLELMISZERKÖNYV TEJ- ÉS TEJTERMÉK SZAKBIZOTTSÁG

A Szakbizottság már az elmúlt év ősze óta napirenden tartja a tejtermékek zsírtartalmának jelölési kötelezettsége, valamint a trappista sajt szabályozása témaköröket, határozatképtelenség miatt azonban ezideig nem születhettek meg azok a hivatalos döntések, amelyek alapján az Élelmiszerkönyv módosítását célzó munkák megkezdődhettek volna.

A 2017. május 31-i ülésen végül a hatóságok, valamint az ipar képviselői alkotta szakbizottság, köszönhetően a tárgyban korábban folytatott számos egyeztetésnek, a Magyar Élelmiszerkönyv Tejtermékekről szóló 1-3/51-1 sz. irányelvének módosításáról határozott. A közös iparági álláspont kialakítása és képviselése céljából a Tej Terméktanács is több fórumon (elnökségi ülések, szakmai megbeszélések) tárgyalta mindkét kérdést.

A zsírtartalom jelölése kapcsán a jelenlegi gyakorlatot és a hazai élelmiszeripar versenyképességének megtartását is figyelembe vevő, az uniós jogszabályoknak megfelelő módosító javaslatok születtek a zsírtartalom, a relatív zsírtartalom, a tűréshatár-tartomány, valamint a megnevezések vonatkozásában.

A trappista sajt tekintetében mind a szakminisztérium, mind a hazai előállítók részéről felmerült az igény a szabályozásra egyrészt a fogyasztók érdekében és védelmében, másrészt a hazai előállítók pozícióit erősítő intézkedések hatékonyságának fokozása miatt. Tekintettel arra, hogy a trappista sajt jelenleg csak termékcsoport szinten van szabályozva, és az általános kritériumok következtében a hazai kereskedelmi forgalomban kapható trappista sajtok minőségi paraméterei között – döntően az import termékek esetében – nagy különbségek vannak, a trappista sajt önálló, az MÉ 1-3/51-1 sz. irányelvében történő szabályozása mellett született döntés, figyelembe véve, hogy az MÉ előírásai a hazai és a külföldi eredetű sajtokra egyaránt vonatkoznak.

A szabályozás kidolgozásában a Tej Terméktanács – a tag feldolgozók együttműködésével – aktívan részt vett. Az egyik fő szabályozási elem, hogy a továbbiakban hasáb alakú sajt várhatóan csak szeletelt és/vagy reszelt formában forgalomba hozott trappista sajt céljára gyártható, a kereskedelembe hasáb alakú trappista sajt nem kerülhet forgalmazásra. Döntés született a korong/mini korong/hasáb alakú sajtok megengedett mérete és tömege, továbbá a sótartalom szabályozásáról, valamint hogy a füstölt változat is bekerüljön a termékkategóriába. Nem kerül szabályozásra ugyanakkor az érlelés időtartama, hiszen az technológiától is függhet, valamint a minőségi jellemzők (érzékszervi követelmények) részletesebb kidolgozásával biztosítható a jó minőség.

Mind a trappista sajt, mind a zsírtartalom jelölés vonatkozásában készül egy, a szakbizottsági ülésen elfogadottak szerint átdolgozott javaslat, amelynek elfogadása esetén megkezdődhet az Élelmiszerkönyv vonatkozó részeinek módosítására irányuló hatósági munka.

A szakbizottsági üléseken a pre/probiotikumok kérdése is napirenden szerepel. Ez ügyben az FM és az OGYÉI szakmai egyeztetése vált szükségessé, amelynek eredményétől függően lehet a munkát tovább folytatni.

NÖVÉNYI „TEJEK”

Az Európai Unió Bírósága 2017. június 14-én hozott ítélete szerint a tisztán növényi termékek főszabály szerint nem hozhatók kereskedelmi forgalomba olyan megjelölésekkel, mint a „tej”, „tejszín”, „vaj”, „sajt” vagy „joghurt”, amely megjelöléseket az uniós jog az állati eredetű termékekre tart fenn. Ez érvényes arra az esetre is, amikor e megjelöléseket a szóban forgó termék növényi eredetét magyarázó, illetve leíró toldattal egészítik ki.

Az Európai Unió Bírósága egy vegetáriánus és vegán élelmiszerek gyártásával és forgalmazásával foglalkozó német társaság, valamint a Verband Sozialer Wettbewerb német szövetség közötti eljárás ügyében hozta a fenti ítéletét. Az Európai Unió Bírósága a németországi regionális bíróság felkérésére a vonatkozó uniós szabályozást értelmezve megállapította, hogy a szóban forgó szabályozás a „tej” megjelölést a forgalmazás és a reklámozás tekintetében főszabály szerint kizárólag az állati eredetű tejre, a „tejszín”, „tejszínhab”, „vaj”, „sajt” és „joghurt” megjelöléseket pedig kizárólag a tejtermékekre, azaz a tejből származó termékekre tartja fenn. A Bíróság ebből azt a következtetést vonta le, hogy ezen megjelölések nem használhatók jogszerűen valamely tisztán növényi termék megjelölésére, hacsak e termék nem szerepel a kivételeket felsoroló jegyzékben. Nem befolyásolja a tilalmat a szóban forgó termék növényi eredetét leíró vagy magyarázó toldatok (pl. tofuvaj, rizs habtejszín) hozzáillesztése.

A Bíróság ítélete nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát, a nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat ugyanakkor a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A kivételek jegyzéke az 1234/2007 tanácsi rendelet XII. melléklete III.1. pontjának második bekezdésében említett termékek jegyzékéről szóló, 2010. december 20-i 2010/791/EU bizottsági határozatban szerepel, amely Magyarország tekintetében a következő termékeket tartalmazza: vajretek, gyümölcs-sajt (pl. birsalmasajt), disznósajt vagy hússajt vagy fejsajt, haltej, kakaóvaj, kókusztej, mogyoróvaj, vajbab, vajkörte.

(Forrás: Az Európai Unió Bírósága
<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2017-06/cp170063hu.pdf>)

NEMZETI ÉLELMISZER NYOMONKÖVETÉSI PLATFORM – TEJTERMÉK MUNKACSOPORT

A Platformot alkotó valamennyi, így a Tejtermék munkacsoport is elérkezett ahhoz a fázishoz, amelynek során egy útmutatóban/ajánlásban megfogalmazásra kerül, hogy az egyes ellátási lánc szereplők miként tudják alkalmazásba venni a globális szabványokra épülő vonalkódos és/vagy elektronikus kommunikációs eszközöket a nyomkövetési megoldásaik automatizálására, egyben így korszerűbbé és hatékonyabbá tételére.

A www.nenyp.hu weboldalra kikerült magyar nyelven egy USA alkalmazási útmutató a „Tejtermékek, csemegék és pékáruk nyomon követése” címmel, amely alapján tervezik elkészíteni a magyar kiadványt.

Annak érdekében, hogy a dokumentumokban megfogalmazott ajánlások bevezetése konkrét gazdasági szereplőknél végig követhető legyen, és a tapasztalatokat beépíthessék a végső útmutatókba vagy a gyakorlati támogatási tevékenységbe, a Földművelésügyi Minisztérium valamint a Platformot működtető GS1 Magyarország Zrt. pilot bevezetéseket kíván elindítani a 2017. szeptember – novemberi időszakban az ellátási lánc valamennyi szereplőjénél, amelyhez a felhívást közzétették.

A Munkacsoport 2017. június 13-i ülésén a tervezett képzésekkel kapcsolatos eddigi egyeztetésekről szóló tájékoztatás, az útmutató vonatkozásában az elektronikus kommunikáció megoldásainak bemutatása, valamint a bevezetéssel (pilot) kapcsolatos visszajelzések ismertetése szerepelt.

(További információ a Tej Termék Tanács Titkárságán elérhető.)

IDF JELENTÉS

Az IDF (Nemzetközi Tej Szövetség) Politikai és Gazdasági Állandó Bizottságát alkotó 11 ország 2017 áprilisában kiadta aktuális jelentését az előző hat hónapos időszak vonatkozásában.

A Dánia, Kanada, Franciaország, Németország, Írország, Izrael, Olaszország, Japán, Hollandia, Új-Zéland és az Egyesült Királyság által publikált jelentésekből készült összefoglaló anyag szerint a 2016. október és 2017. április közötti időszak termelési trendje az EU tagállamok többségében negatív volt, a legnagyobb csökkenést Franciaországban (-5,6%) és Írországban (-4,6%) mérték. Olaszországban ezzel szemben a termelés növekedéséről (+3,2%) számoltak be. Hollandiában a foszfát direktívára vonatkozó korlátozások következtében a termelés nagymértékű csökkenését prognosztizálták 2017. évre. Az EU-n kívüli országokat vizsgálva, Izrael (+5,6%) és Kanada (+3,2%) a termelés növekedéséről adott jelentést, míg Japánban 4,9, Új-Zélandon 3%-kal csökkent a tejtermelés.

Az EU tagállamok eltérő nyerstej ár trendekről számoltak be, de az összességében elmondható, hogy a 2016 második felében megkezdődött árjavulás 2017 elején megállt, egyes tagállamokban pedig az árak csökkenni is kezdtek. Az új-zélandi Fonterra a 2016/17-es évre

az árak 54%-os növekedését prognosztizálja a javuló világpiaci folyamatokra alapozva. Tejtermelők költségeiben jelentős változás nem volt.

A tejszír és fehérje árak trendje eltérően alakult az Unióban: míg a zsír ára 2016 második felétől határozottan emelkedett és a kereslet növekedésének köszönhetően ez 2017. évben is folytatódik, addig a fehérje árak alacsonyan maradtak, jelentős készletek felhalmozódásával. A világpiacon hasonló trend figyelhető meg.

Kanadában a tej iránti kereslet 3,9%-kal emelkedett elsősorban a vaj, tejszín és sajt termelés növekedésének köszönhetően. A kereskedelmi piacon Franciaország kivételével valamennyi ország pozitív trendekről adott jelentést a sajt és a joghurt esetében, míg a fogyasztói folyadéktej vonatkozásában csökkenésről számoltak be, Izrael kivételével. Az érintett országok többségében a tejtermékek kereskedelmi árindexe általánosságban alacsonyabb, mint az összes élelmiszer árindex.

Összefoglalásként elmondható, hogy az Unió kvótarendszer megszűnése utáni tejtermelés növekedés mérséklődött, a magasabb árak hatására azonban újabb kínálatbővülés következett be, amely az árjavulás megtorpanását okozta. Amennyiben a kereslet tovább erősödik, a tejpiaci kilátások a globális tejtermelési trendek függvényében fognak majd alakulni.

(Forrás: <https://www.fil-idf.org>)

RÖVID TÁVÚ ELŐREJELZÉS

Az Európai Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága a 2017. június 15-ig rendelkezésre álló adatok piaci szakértők általi elemzése alapján elkészítette rövid távú előrejelzését a 2017/2018. évre.

Az EU nyerstej ára 2017 eleje óta a 33 EUR/100 kg árszint közelében stabilizálódott, köszönhetően a termelés csökkenésnek, a vaj és sajt iránti erős keresletnek, valamint a Dél-Amerika és Új-Zéland kínálatcsökkenése miatt megnövekedett exportlehetőségeknek.

A vaj és a sovány tejpör árai közötti különbség soha nem látott nagyságú lett. Június közepére a vaj ára elérte a történelmi 5.000 EUR/tonna szintet az erős uniós, illetve világpiaci kereslet következtében. A kedvező export és a csökkenő kínálat hatására a sovány tejpör ára, habár lassan, de emelkedni kezdett az intervenció árszintjéről.

A következő néhány hónapban az uniós tejárakat elsősorban a világpiaci kínálat fogja alakítani. A kedvezőtlen időjárással és alacsony árakkal jellemzett szezon

Új-Zélandon már a soron következő második szezonban okozott termelés csökkenést, a tejárak nagymértékű emelkedésnek hatására ugyanakkor az ottani szeptember-januári szezonális csúcs alatt a termelés növekedése várható. Mindemellett az USA-ban is a termelés 2%-os növekedését prognosztizálják. Az EU-ban a tejtermelés csökkenni kezdett ugyan, de 2017 második felében itt is növekedés várható. A belső és a globális (elsősorban Ázsiában jelentkező) kereslet erős, amely a világpiaci árakra pozitív hatással bír.

Az EU tejtermelésének 0,7%-os növekedését prognosztizálják 2017-re, elsősorban Írország, Lengyelország, az Egyesült Királyság és Olaszország várható jelentős termelés növekedése következtében. Ezzel szemben csökkenés várható Németországban és Franciaországban főként a kedvezőtlen időjárási körülmények miatt, illetve Hollandiában a vonatkozó foszfátdirektíva betartása miatti állománycsökkentés hatására. 2017 áprilisáig az EU tejtermelése 1,5%-kal maradt el a 2016. évi szinttől. A termelés alakulása nagymértékben függ 2017 második felében az esős időszaktól, annak a takarmány minőségére és mennyiségére gyakorolt hatásától. Szakértők jelentős növekedésre számítanak az év utolsó harmadában 2016-hoz viszonyítottnak, és 2018. tekintetében is további (+0,9%) növekedést várnak.

Habár a tehénkivágások száma 3%-kal csökkent 2017 első négy hónapjában 2016-hoz képest, összességében a tehénállomány 1,4%-os csökkenését prognosztizálják 2017 decemberére az alacsony pótlási arányra alapozva. Jelentős (+2%) hozamnövekedést várnak ugyanakkor Unió szinten, a növekedésnek azonban határt szab a takarmányellátottság és annak minősége, valamint hogy a termelők nem rendelkeznek elegendő tartalékokkal a megfelelő takarmány koncentrátumok megvásárlására. Mindezek mellett a nyerstej zsírtartalmának 0,7%-os csökkenése várható, különösen az EU-15 tagállamaiban az energiában gazdag takarmányozás hiánya következtében.

A jelenlegi árak és piaci lehetőségek mellett a sajtgyártásban vannak a legjobb kilátások, aminek következtében a sajt előállításának 2%-ot meghaladó növekedését jelzik előre szakértők. Emelkedik a sajt ipari, illetve vendéglátóipari felhasználása is, és ugyancsak emelkedést (+1%) várnak az egy főre eső fogyasztásban is, amely így 2017. évben 18 kg/fő-re növekedne. A sajt iránti globális kereslet, elsősorban Ázsia országaiban, tartósan erősödik, Új-Zéland piacvesztéséből az EU és az USA profitál: 2017 első négy hónapjában az EU sajt exportja 7, az USA-é 15%-kal növekedett. 2017. év egészére az EU exportjának

6%-os bővülését prognosztizálják, a növekedés 2018. évben is folytatódni fog.

A rekord magas uniós, illetve világpiaci vajárak rávilágítanak a kereslet és kínálat közötti egyensúly hiányára. A vaj, illetve általánosságban a tejszír iránt nagyon erős a kereslet világszerte. Kezdi kiszorítani a margarint, Uniós szinten az elmúlt négy év során a margarink kereskedelmi és vendéglátóipari felhasználása 6%-kal csökkent, míg a vaj értékesítése 3%-kal emelkedett. Az erős kereslet ellenére 2017. évre az EU vajtermelésének 3%-os csökkenése várható a tej zsírtartalmának csökkenése, valamint amiatt, hogy a sajt és savó előállítása rentábilisabb, mint a vaj és a sovány tejpor feldolgozása. E tekintetben az export 20%-os csökkenését prognosztizálják az EU-n belüli felhasználás enyhe (+1%) növekedésével, valamint alacsony (65.000 tonna) készlettel. A sovány tejpor előállítása 2017 áprilisáig az előző évi szintnél 10%-kal alacsonyabb, és ez a trend várható a teljes év vonatkozásában is. Ezzel szemben az export 24%-os növekedésével és ezáltal a készletek csökkenésével számolnak. A teljes tejpor előállítása ugyancsak csökkeni fog (-2%) a számítások szerint, és a kedvező exportlehetőségek ellenére az exportban is egy 5%-os mérséklődést prognosztizálnak.

Tíz év alatt az egy főre eső fogyasztói tej fogyasztása 5 kg-mal csökkent az Unióban. Ezt a visszaesést a dinamikus növekvő tejexport – elsősorban Kína irányába – részben kompenzálta az elmúlt években. 2017 első négy hónapjában azonban 24%-kal csökkent az export; a Dél-Afrika, Moldávia és Angola felé megélénkülő export nem tudta ellensúlyozni Kína és Fehéroroszország jelentősen lecsökkent exportigényét. A tejszín exportja ezzel szemben határozottan emelkedik, ahogy a fogyasztása is, 2017. évi termelésében 2%-os növekedés várható. A friss tejtermék kategóriában összességében kismértékű csökkenésre számítanak a 2017. év folyamán, amelyet egy 5%-os exportcsökkenés is kísér. Az egy főre eső fogyasztás az EU-15 tagállamaiban csak kismértékben csökken, a fogyasztói tej csökkenését a tejszín, a joghurt és az organikus tejek nagyobb arányú fogyasztása ellensúlyozza. Az EU-13 tagállamaiban a fogyasztás növekedni fog, de még így is csak az EU-15 fogyasztási szintjének felét éri el.

(Forrás: https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/markets-and-prices/short-term-outlook/current_en.pdf)

JOGSZABÁLYOK

TÖRVÉNYEK

2017. évi XLI. törvény a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény módosításáról

A törvény – többek között – a hatály, az agrárkamara tagság megszűnése, az agrárkamara tagjegyzéke, a kamara részére történő különböző adatszolgáltatások, az agrárkamara tagjainak jogai és kötelességei, az agrárkamara szolgáltatási közfeladatai, a választási szabályok, illetve gazdasági társaság alapítása tekintetében tartalmaz módosításokat.

2017. évi LXIV. törvény az élelmiszerláncsal kapcsolatos törvények módosításáról

A törvény módosításai érintik – egyebek mellett – az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvényt, valamint a mezőgazdasági termékpiacok szervezésének egyes kérdéseiről, a termelői és a szakmaközi szervezetekről szóló 2015. évi XCVII. törvényt.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvényt érintő főbb módosítások:

16. § „(2a) Amennyiben az élelmiszer eredete kétséget kizáró módon nem állapítható meg, a nyomon-követhetőségre vonatkozó előírások megsértése az emberi életet és egészséget veszélyeztető helyzetnek minősül.”

39/A. § „A mezőgazdasági termékek és élelmiszerek 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti hagyományos különleges termékként való bejegyzésére irányuló eljárásban

- a) a kérelem elbírálása során a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 116/A. §-ában meghatározott eljárási határidőket kell alkalmazni és
- b) a függő hatályú döntésben nem kell rendelkeznie a kérelmezett jog gyakorlásáról.”

47/B. § „(4a) Felügyeleti díj bevallására és megfizetésére kötelezettnek minősül a (3) bekezdésben foglaltak szerint az, aki nem magyarországi illetékességű, de Magyarország területén a (2) bekezdés szerinti tevékenységet végez és a 38/B. § szerinti FELIR-azonosítóval rendelkezik, továbbá az állami adóhatóságnál regisztrált általános forgalmi adóalanynak minősül.”

További, a módosítással érintett jogszabály-helyek:

- hatósági feladatok,

- közétkeztetést végezhető létesítményekre vonatkozó szabályok,
- élelmiszerlánc-biztonsági stratégia előkészítése,
- a FELIR-ben kötelezendően szereplő adatok,
- az élelmiszer-biztonság szempontjából kockázatos vállalkozások listája, a nyilvánosságra hozandó adatok.

KORMÁNYRENDELETEK

154/2017. (VI. 12.) Kormányrendelet a Palóc Nagykereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság „felszámolás alatt” stratégiaileg kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről

A Kormány a Palóc Nagykereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság „felszámolás alatt” gazdasági társaságot a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 65. §-a alapján stratégiaileg kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősíti.

MINISZTERI RENDELETEK

27/2017. (V. 30.) FM rendelet a GMO-mentességre utaló jelölésről szóló 61/2016. (IX. 15.) FM rendelet módosításáról

A rendelet – többek között – a GMO-mentes termelésben felhasználható takarmány vonatkozásában tartalmaz módosításokat.

A 2017. május 31-én hatályba lépő új előírások szerint megszűnik a korábbi korlátozás, azaz, hogy kizárólag azok a növényi eredetű takarmányok jelölhetők GMO-mentesként, amelyekben a véletlenszerűen vagy technikailag elkerülhetetlen módon jelen lévő GMO tartalom legfeljebb 0,1%. A hatályos Unió szabályozás átvételével a módosítást követően, ha a takarmányban véletlenszerűen vagy technikailag elkerülhetetlen módon jelen van GMO szennyeződés, de ez nem haladja meg a 0,9%-ot, akkor az felhasználható a GMO-mentes termelésben.

A 27/2017. (V.30.) FM rendelet hatálybalépésének napját megelőzően hatályos előírásoknak megfelelően GMO-mentességre utaló jelöléssel ellátott takarmány a módosító rendelet hatálybalépésétől számított két hónapig előállítható, és az etethetőségi vagy fogyaszthatósági ideje lejártáig forgalomba hozható.

28/2017. (V. 30.) FM rendelet az élelmiszer-vállalkozások által működtetendő önellenőrzési rendszerre vonatkozó követelményekről

A 2018. január elsejével hatályba lépő rendelet az élelmiszer-vállalkozás által működtetendő önellenőrzési rendszert szabályozza, annak előírásai ugyanakkor a kistermelői élelmiszer-termelés, -előállítás és -értékesítés feltételeiről szóló rendelet szerinti kistermelőkre nem terjednek ki.

A rendelet értelmében az élelmiszer-vállalkozásnak a működéséhez kapcsolódó, az élelmiszerek megfelelő minőségével, az élelmiszer-biztonsággal, az azonosíthatósággal, a nyomkövetéssel és az élelmiszerek jelölésével kapcsolatos kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére önellenőrzési rendszert kell működtetnie.

A rendelet kitér a kötelezően elkészítendő önellenőrzési terv tartalmára, valamint az önellenőrzés során alkalmazott módszerekre, továbbá annak lehetőségére, hogy az adott vállalkozás önellenőrzési együttműködési megállapodást kössön a NÉBIH-hel.

Amennyiben az élelmiszer-vállalkozás által működtetett élelmiszer-biztonsági- vagy minőségirányítási rendszerekben, illetve az elfogadott nemzeti Jó Higiéniai Gyakorlatokra vonatkozó útmutatók alapján keletkezett dokumentumok megfelelnek a rendeletben az önellenőrzési rendszerrel kapcsolatban meghatározott követelményeknek, nem szükséges új dokumentációs rendszert létrehozni és működtetni.

31/2017. (VI. 9.) FM rendelet a belső piacon és harmadik országokban megvalósított, mezőgazdasági termékekre vonatkozó tájékoztatásnyújtási és promóciós intézkedések támogatásáról

Az 1144/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a belső piacon és harmadik országokban megvalósított, mezőgazdasági termékekre vonatkozó tájékoztatásnyújtási és promóciós intézkedésekhez pályázat útján európai uniós támogatás igényelhető.

A támogatással kapcsolatos tagállami feladatokat a Magyar Államkincstár látja el. A program végrehajtására és annak finanszírozására a Kincstár szerződést köt a pályázóval.

A pályázónak a programot végrehajtó szervezet kiválasztása céljából lefolytatott versenyeztetési eljárás keretében – ha az nem tartozik a közbeszerzésekről

szóló 2015. évi CXLI. törvény hatálya alá – legalább három ajánlatot kell bekérnie.

A végrehajtó szervezetre és annak kiválasztására vonatkozó dokumentumokat a Kincstár részére kell benyújtani. Előleg igénylése esetén a pályázó legkésőbb az előlegfizetés iránti kérelem Kincstárhoz történő benyújtásával egyidejűleg a Kincstár javára szóló biztosítékot köteles nyújtani.

33/2017. (VI. 9.) FM rendelet a jövedéki adóval és az állattenyésztési támogatásokkal összefüggő egyes miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet – többek között – érinti az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendeletet, a módosítással a támogatási jogcímeket és a támogatható költségeket felsoroló 1. sz. melléklet helyébe új melléklet lép.

34/2017. (VI. 9.) FM rendelet a tenyészkos és tenyészbak tenyésztésbe állításának mezőgazdasági csekély összegű támogatásáról szóló 74/2016. (XI. 29.) FM rendelet és a tejtermelőknek és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodóinak nyújtandó kivételes alkalmazkodási támogatás igénybevételének feltételeiről szóló 3/2017. (I. 23.) FM rendelet módosításáról

A tejtermelőknek és az egyéb állattenyésztési ágazatok gazdálkodóinak nyújtandó kivételes alkalmazkodási támogatás igénybevételének feltételeiről szóló 3/2017. (I. 23.) FM rendeletet érintő módosítás szerint:

„Kettőshasznú fajtájú egyed vonatkozásában a kérelmező akkor jogosult az e rendelet szerinti támogatás igénybevételére, ha az adott egyedre 2015. évtől kezdődően anyatehén támogatás jogcímen még nem vett igénybe támogatást.”

Módosult a tejtermelők referencia-állományi adatára vonatkozó MÁK tájékoztatási határidő is, az eddigi 2017. március 1-jéről 2017. június 15-ére.

(Tekintettel arra, hogy a változtatás a kérelembeadás június 12-i határidejének módosítását is szükségessé tette, előkészítés alatt áll egy újabb jogszabály módosítás. A MÁK 2017. június 30-ig fogadta be a kérelmeket.)

KORMÁNY HATÁROZATOK

1394/2017. (VI. 28.) Kormány határozat a Vidékfejlesztési Program éves fejlesztési keretének megállapításáról szóló 1248/2016. (V. 18.) Korm. határozat módosításáról

A VP4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés felhívás keretösszege az eddigi 40 Mrd Ft-ról 67 Mrd Ft-ra emelkedik.

MÁK KÖZLEMÉNYEK

65/2017. (V. 5.) számú MÁK Közlemény az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram kapcsán igénybe vehető csekély összegű kamattámogatáshoz kapcsolódó nyomtatványok rendszeresítéséről

Az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2020 kapcsán a hitelprogram keretében nyújtott kamattámogatás mértéke a hitelkamat 50%-ának megfelelő támogatás helyett 60%-ra nőtt. A korábban benyújtott kamattámogatási kérelemben feltüntetett kamattámogatási mérték növelése érdekében kiegészítő kamattámogatási kérelem nyújtható be a Közlemény szerinti nyomtatványokon.

A támogatás olyan 2014. december 31-éig megkötött hitelszerződések (ideértve az élelmiszeripari célú forgóeszköz hitel kiváltását szolgáló szerződéseket is) esetén nyújtható, amelyek lejáratát legfeljebb 6 év – legfeljebb 3 éves türelmi idővel – és amelynél a hitel összege legalább 5 millió forint, legfeljebb 500 millió forint.

A kamattámogatás mértéke az élelmiszeripari vállalkozás rendelkezésére álló szabad csekély összegű támogatási keret figyelembevételével legfeljebb a hitelkamat 60%-a, de legfeljebb évi 4 százalékpont lehet.

A kamattámogatási- és a kiegészítő kamattámogatási kérelmet a hitel futamideje alatt egy alkalommal, a kamattámogatás lehívási kérelmet a kamat megfizetése szerinti tárgynegyedévet követő hónap utolsó napjáig a Kincstár Piaci és Nemzeti Támogatások Főosztályához kell benyújtani (1476 Budapest Pf. 407.).

66/2017. (V. 5.) számú MÁK Közlemény az MFB Élelmiszeripari Forgóeszköz Hitelprogram 2020 kapcsán igénybe vehető csekély összegű támogatáshoz kapcsolódó kamattámogatási és támogatáslehívási kérelemnyomtatványok rendszeresítéséről

A támogatás olyan 2020. december 31-éig megkötött, hatályos hitelszerződés esetén nyújtható, amelynek lejáratát legfeljebb 6 év – maximum 3 éves türelmi idővel – és a hitel összege legalább 5 millió forint, de legfeljebb 500 millió forint. Amennyiben egy vállalkozás az MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020 keretében is felvett hitelt, úgy ezek együttes összege nem haladhatja meg az 500 millió forintot.

A kamattámogatás mértéke az élelmiszeripari vállalkozás és a vele egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő vállalkozás rendelkezésére álló szabad csekély összegű támogatási keret figyelembevételével legfeljebb a hitelkamat 60%-a, de legfeljebb évi 4 százalékpont lehet.

A kamattámogatási kérelmet a hitel futamideje alatt egy alkalommal, a kamattámogatás lehívási kérelmet pedig naptári negyedévente a kamat megfizetése szerinti naptári negyedévet követő hónapban a Kincstár Piaci és Nemzeti Támogatások Főosztályához (1476 Budapest Pf. 407.) kell benyújtani a Közlemény szerinti nyomtatványokon.

74/2017. (V. 17.) számú MÁK Közlemény az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 21/2017. (IV. 26.) FM rendelet szerinti előzetes jóváhagyási kérelem és szállítási szerződések jóváhagyása iránti kérelem benyújtásáról

A nevelés-oktatási intézmény fenntartójának vagy a termékek szállítójának legkésőbb a szállítási szerződés(ek) benyújtásával egyidejűleg – de az elektronikus benyújtás során technikailag annak benyújtását megelőzően – a közleményben foglaltaknak megfelelően kérnie kell az óvoda- és iskolatej programban történő részvételének előzetes jóváhagyását, továbbá az általa megkötött szállítási szerződés(ek) jóváhagyását. A kérelmeket kizárólag elektronikus úton lehet benyújtani a Kincstár által erre a célra kialakított elektronikus kérelemkitöltő felületen.

A támogatást csak olyan kérelmező igényelheti, amely rendelkezik az MVH-nak vagy a Kincstárnak az intézkedésben történő részvételre vonatkozó előzetes jóváhagyásával. A 2015. május 31-e előtt az MVH által kiadott előzetes jóváhagyások a 2015/2016. tanévtől kezdődően indult eljárásokban nem vehetők figyelembe. Ennek értelmében, annak a kérelmezőnek, aki nem rendelkezik 2015. május 31-e után kiadott előzetes jóváhagyással, előzetes jóváhagyási kérelmet kell benyújtania a Kincstárhoz.

Az előzetes jóváhagyási kérelmet május 5. és május 31. között, de legkésőbb a szállítási szerződések jóváhagyása iránti kérelem benyújtását megelőzően kell benyújtani. A szállítási szerződések jóváhagyása iránti kérelmeket, valamint az adott tanévre vonatkozóan megkötött szállítási szerződéseket és egyéb dokumentumokat legkésőbb az adott tanév kezdetét megelőző május 5. és május 31. között kell a Kincstár részére megküldeni. A benyújtás határideje jogvesztő.

75/2017. (V.17.) számú MÁK Közlemény az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a termelői csoportok létrehozásához és működéséhez nyújtandó támogatás 2017. évi kifizetésének igényléséről

A 2013. évi támogatási kérelmet jóváhagyó, illetve részben jóváhagyó határozattal rendelkező ügyfelek a termelői csoportok létrehozásához és működéséhez nyújtandó támogatáshoz kapcsolódó kifizetési kérelmet jogosultak benyújtani a Kincstár által rendszerezített nyomtatványokon a Kincstár Közvetlen Támogatások Főosztályának címére (1476 Budapest 100. Pf.: 407). A kérelemhez csatolandó az éves beszámoló (mérleg és eredménykimutatás) hiteles másolata, valamint az analitikus nyilvántartás. A 2017. évben a kifizetési kérelem benyújtására 2017. június 1. és június 30. között nyílik lehetőség.

81/2017. (V. 23.) számú MÁK Közlemény a 3/2017. (I. 23.) FM rendelet alapján a tejtermelőknek nyújtható kivételes alkalmazkodási támogatás igénybevételének feltételeiről

A rendelet alapján támogatás nyújtható azon kérelmezőnek, akinek vagy amelynek az ENAR nyilvántartása szerint a 2017. április 30-ára vonatkozó tejhasznú tehénállományának létszáma nem haladja meg a 2016. április 30-ára vonatkozó tejhasznú tehénállományának létszámát.

A kifizetési kérelem a www.mvh.allamkincstar.gov.hu honlapon keresztül, ügyfélkapus bejelentkezést követően elérhető elektronikus kérelemkitöltő felületen tölthető ki, és kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül nyújtható be a 2017. május 31 – 2017. június 12. közötti időszakban.

A Kincstár a kérelmezők 5%-ánál helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrzi a támogatás igénybevétel feltételeinek betartását.

Listeriával szennyezett szarvasgombás sajt került forgalomba Magyarországon

Listeria monocytogenes-szel szennyezett szarvasgombás sajt került forgalomba az Európai Unió 9 tagállamában, köztük hazánkban is. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal a RASFF-on keresztül, Hollandia bejelentése alapján értesült a riasztásról.

A Magyarországra érkezett termék azonosító adatai:
Megnevezés: szarvasgombás sajt
Márka: Fianco Truffelkaas
Tételszám: 5017
Kiszerelés: 4,5 kg (daraboltan értékesítve)

Fontos változás az élelmiszer-automatákon elhelyezett kötelező jelölésekben

2017. április 1-jétől a nem előrecsomagolt termékeket árusító élelmiszer-automatákon is kötelező jelölni az allergén anyagokat.

A módosítás az előrecsomagolt termékeket (pl. csokoládék, szendvicsek) kínáló gépeket nem érinti, ez esetben továbbra is az élelmiszerek csomagolásán találják meg a vásárlók az információkat.

Már a tehenek is „szűrhetők” az ENAR-ban – avagy támogatás a tejhasznú tehén támogatáshoz

A termeléshez kötött, szarvasmarhaféléket érintő támogatási jogcímekhez kapcsolódóan egy újabb, a támogatás igénylését megkönnyítendő adatleválogatási lehetőséget fejlesztett ki a NÉBIH Állattenyésztési Igazgatósága. Ez alapján a www.enar.hu oldalon regisztrált, valamint a webENAR felhasználók részére a „Tenyészetek egyedei” menüpont alatt 2017. június 23-tól a már meglévő, egyéb szűkítő feltételek mellett, „tehen”-re is lehetséges szűrni.

EU JOGSZABÁLYOK

807/2017 Bizottsági Végrehajtási Rendelet a 809/2014/EU végrehajtási rendeletről a 2017. évben az egységes kérelem, a támogatási kérelmek és a kifizetési kérelmek benyújtásának határnapja, az egységes kérelem vagy a kifizetési kérelem módosításairól történő értesítés határnapja, valamint az alaptámogatási rendszeren belüli támogatási jogosultságok kiosztása vagy értékének növelése iránti kérelmek benyújtásának határnapja tekintetében való eltérésről

A rendelet értelmében 2017. évben az egységes kérelem, a támogatási kérelmek és a kifizetési kérelmek benyújtása tekintetében a tagállamok által megszabható legkésőbbi határnap június 15. A határidő hosszabbítás az egységes kérelemben vagy a kifizetési kérelmekben megtett módosítások bejelentését is érinti. Ugyancsak június 15-re módosult a határnap az alaptámogatási rendszer keretében a támogatási jogosultságok kiosztása, illetve értékének növelése iránti kérelmek benyújtása tekintetében.

Helyesbítés a közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK tanácsi rendelet és a közösségi védjegyről szóló 40/94/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 2868/95/EK bizottsági rendelet módosításáról, valamint a Belső Piaci Harmonizációs Hivatalnak (védjegyek és formatervezési minták) fizetendő díjakról szóló 2869/95/EK bizottsági rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2015. december 16-i (EU) 2015/2424 európai parlamenti és tanácsi rendelethez

A helyesbítés által érintett szövegrész:

„A 40/94/EK tanácsi rendelet, amelyet 2009-ben a 207/2009/EK tanácsi rendeletben, kodifikáltak, létrehozta az Európai Unió saját védjegyoltalmi rendszerét, amely a tagállami szinten rendelkezésre álló **nemzeti védjegyrendszerek szerinti** védjegyoltalmakkal párhuzamosan az Unió szintjén biztosít védjegyoltalmat;”

949/2017 Bizottsági Végrehajtási Rendelet az 1760/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazására vonatkozó szabályoknak a szarvasmarhákat azonosító kód konfigurációja tekintetében történő meghatározásáról és a 911/2004/EK bizottsági rendelet módosításáról

Az 1760/2000/EK rendelet állapítja meg a szarvasmarhák azonosítására és nyilvántartására vonatkozó szabályokat, amely szerint azonosító eszközként a hagyományos füljelző és az elektronikus azonosító alkalmazható. A 653/2014/EU rendelet ezen azonosító kód konfigurációjára vonatkozó szabályokról rendelkezik, amelyeket végrehajtási jogi aktusok útján kell meghatározni és e tekintetben a 911/2004/EK bizottsági rendelet módosítása szükséges a származási tagállam azonosítására szolgáló kódolt forma vonatkozásában.

A rendelet szerint a szarvasmarhákat azonosító kódot az alábbi módon kell feltüntetni az azonosító eszközön:

a) az azonosító kód első eleme annak a tagállamnak az országkódja, ahol az azonosító eszközt első alka-

lommal felhelyezték, formája pedig a mellékletben felsorolt kétjegyű alfabetaikus kód vagy háromjegyű numerikus kód;

b) az azonosító kód második eleme egy legfeljebb 12 számjegyből álló egyedi állatazonosító kód.

A Magyarországra érvényes azonosító kód a következő:

Tagállam	Kétjegyű alfabetaikus kód	Háromjegyű numerikus kód
Magyarország	HU	348

1001/2017 EU rendelet az európai uniós védjegyről

A közösségi védjegyről szóló 40/94/EK rendelet hozta létre az Unió saját védjegyoltalmi rendszerét, amely a tagállami szinten rendelkezésre álló, nemzeti védjegyrendszerek szerinti védjegyoltalmakkal párhuzamosan az Unió szintjén biztosít védjegyoltalmat. E rendeletet a 207/2009/EK rendelettel kodifikálták, amely hatálybalépése óta több alkalommal jelentősen módosításra került. Az áttekinthetőség és ésszerűség érdekében célszerűvé vált e rendeletnek is a kodifikálása, amely az 1001/2017 EU rendelettel valósult meg.

A rendelet – többek között – az európai uniós védjegyrendszer működése, az európai uniós védjegyoltalom megszerzése, a védjegy használata, a lajstromozási eljárás, valamint az európai uniós együttes védjegyre és az európai uniós tanúsító védjegyre vonatkozó különös rendelkezések vonatkozásában állapít meg szabályokat.

2017/1236 Bizottsági Végrehajtási Rendelet az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján a közvetlen kifizetésekre alkalmazandó kiigazítási aránynak a 2017-es naptári év vonatkozásában történő rögzítéséről

A rendelet értelmében az 1307/2013/EU rendelet I. mellékletében felsorolt támogatási rendszerek keretében a mezőgazdasági termelőknek a 2017-es naptári év tekintetében benyújtott támogatási kérelmek alapján nyújtandó, 2 000 EUR-t meghaladó összegű közvetlen kifizetések összegét – a kiigazítási aránynak az 1306/2013/EU rendelet 25. és 26. cikkével és az 1307/2013/EU rendelet 8. cikkének (1) bekezdésével összhangban történő alkalmazása céljából – 1,388149 %-os kiigazítási arány alkalmazásával csökkenteni kell.

Az 1307/2013/EU rendelet I. melléklete (részlet)

Ágazat	Jogalap	Megjegyzések
Alaptámogatási rendszer	E rendelet III. címe 1. fejezetének 1, 2, 3. és 5. szakasza	Termeléstől független támogatás
Egységes területalapú támogatási rendszer	E rendelet 36. cikke	Termeléstől független támogatás
Átcsoportosítással nyújtható támogatás	E rendelet III. címének 2. fejezete	Termeléstől független támogatás
Az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatra vonatkozóan nyújtott támogatás	E rendelet III. címének 3. fejezete	Termeléstől független támogatás
A hátrányos természeti adottságú területekre vonatkozóan nyújtott támogatás	E rendelet III. címének 4. fejezete	Termeléstől független támogatás
A fiatal mezőgazdasági termelők részére nyújtott támogatás	E rendelet III. címének 5. fejezete	Termeléstől független támogatás
Termeléstől függő önkéntes támogatás	E rendelet IV. címének 1. fejezete	
A mezőgazdasági kistermelői támogatási rendszer	E rendelet V. címe	Termeléstől független támogatás

AZ IDŐJÁRÁS LEHET A MEZŐGAZDASÁG LEGNAGYOBB ELLENSÉGE

A hazai lakosság szerint az időjárás okozta nehézségek jelenthetik a legnagyobb kihívást az agrárium számára a következő években, de a technológiai korszerűsítés és az utánpótlás hiánya is komoly problémát okozhat. Az étkezések terén a laktóz- és gluténmentes étrend erősödésére érdemes felkészülnie az élelmiszeriparnak, legalábbis a fogyasztók szerint – derül ki a K&H felméréséből.

A lakosság meglátása szerint a szélsőséges időjárásra és a klímaváltozásra kell leginkább felkészülnie a hazai mezőgazdaságnak a következő években. „A reprezentatív, 500 fő megkérdezésével történt kutatásunk során arról kérdeztük a lakosságot, véleményük szerint milyen kihívásokkal kell majd szembenéznie az agráriumnak, milyen étkezési trendekre lesz érdemes még jobban felkészülnie a mezőgazdaságnak és az élelmiszeriparnak az előttünk álló 5 évben. A szektor jövője szempontjából ugyanis elengedhetetlen, hogy úgy történjenek meg a korszerűsítő beruházások, fejlesztések, hogy eközben figyelembe vesszük a legújabb fogyasztói igényeket, trendeket” – mondta el **Tresó István**, a K&H Agrárüzletág fejlesztési fősztály vezetője.

Az időjárás okozta nehézségek mellett az utánpótlás és a technológiai korszerűsítés jelenthet leginkább kihívást az ágazatnak. „A lakosság jól látja, hogy a megfelelő képzettségű humán tőke hiánya az egyik legégetőbb probléma a mezőgazdaságban, ugyanis a következő tíz év során várhatóan nagyszámú idős gazdálkodó kilépése várható az ágazatból, miközben a fiatal és képzett munkaerő számára nem vonzó az agrárium az alacsony jövedelmek és presztízs miatt. A magyar mezőgazdaság versenyképessége és termelési hatékonyságának növeléséhez elengedhetetlen a technológiai korszerűsítés is, ami még inkább sürgeti a képzett utánpótlást, hiszen az új eszközök és technológiák alkalmazásához megfelelő szaktudásra van szükség. Ennek megvalósulásához azonban meg kell mutatnunk a fiataloknak, hogy az agrárágazat egy innovatív ágazat, és biztos megélhetést nyújt” – mondta el Tresó István.

LAKTÓZ- ÉS GLUTÉNMENTES ÉTKEZÉSE A JÖVŐ

A kutatás eredménye alapján az is látható, hogy a lakosság szerint a speciális igényű étkezési trendeké lesz a jövő. „A megkérdezettek 70%-a számít arra, hogy megnő az élelmiszerallergiában szenvedők és a speciális étrendet igénylők tábora. Ezzel összefüggésben a fogyasztók több mint fele (55%) a laktózmentes, 50%-uk a gluténmentes táplálkozás erősödésére számít, miközben a manapság nagyon divatos paleolit étrendről csupán a lakosság harmada vélekedik így. A fogyasztói tudatosság erősödésére is számítani lehet, hiszen a vásárlók 56%-a a helyi termelők, 51%-a pedig a saját termelésű alapanyagok felhasználásának növekedését valószínűsíti, tehát várhatóan egyre több konyhakerttel találkozhatunk majd a jövőben” – részletezte az eredményeket Tresó István.

MAGASABB MINŐSÉGŰ KOLOSZTRUM

TERMÉSZETES VÉDELEM • NAGYOBB FERTILITÁS JÓ ÖRÖKÖLHETŐSÉG

Immunity+™

További információk a hamarosan induló megújult honlapunkon!

MIÉRT

javasoljuk a

VITATOP ANTISTRESSZ

etetését a meleg nyári napokon?

A hőstressz hatása:

- Csökkent és változó takarmányfelvétel
- Csökkent tejtermelés
- Csökkent tejszír
- Rossz testkondíció a megfelelő energia bevitel ellenére
- Romló szaporodásbiológiai mutatók
- Anyagcsere zavar, immunrendszer gyengülés, tőgyegészségügyi betegségek

Idén is lesz meleg!

Színkód	Veszélyességi kategória
	Alapfok
	Elsőfok
	Másodfok
	Harmadfok VESZÉLY!

°C	Páratartalom %																	
	0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85
43°	37	39	41	42	44	47	51	54	58	62	66							
41°	35	36	38	39	41	43	45	48	51	54	57	61	65					
38°	33	34	35	36	37	38	40	42	43	46	49	52	56	59	62	66		
35°	31	31	32	33	34	34	36	37	38	40	42	43	46	48	51	54	58	60
32°	28	29	29	30	31	31	32	33	34	35	36	37	38	39	41	43	45	47
29°	26	26	27	27	28	28	29	29	30	31	31	32	32	33	34	35	36	37
27°	23	23	24	24	25	25	26	26	26	27	27	27	28	28	29	29	30	31
24°	21	21	21	22	22	22	23	23	23	23	24	24	24	24	25	25	26	26

A meleg hatása a tejtermelő tehenekre

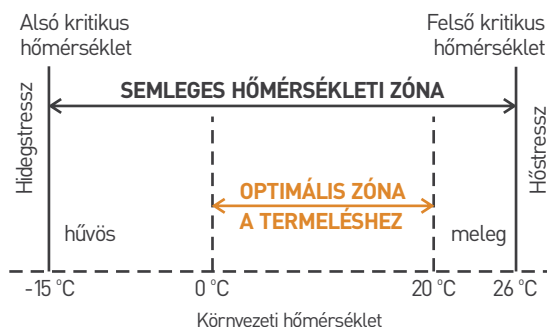
A május-augusztusi időszak nappali HPI (hőmérséklet-páratartalom index) amikor eléri a fenti 1. táblázatban megjelölt kritikus szinteket a tehenek takarmány felvétele romlik, s ennek követ-keztében a termelési színvonal jelentősen visszaesik.

25 °C fölött minden 1 °C hőmérséklet emelkedés átlagosan 2,7 % -os csökkenést eredményez a szárazanyag felvételben. A HPI le-hetővé teszi a légnedvesség és a hőmérséklet állatokra gyakorolt hatásának mérését. Ha összehasonlítjuk a tavaszi (termoneutrális), és a nyári (hőstressz) időszak különböző termelési és fiziológiai adatait, azt tapasztaljuk, hogy még a mérsékelt hőstressz is a takarmányfogyasztás csökkenését és az általános kondíció romlását, és ennek megfelelően a termelési szint visszaesését eredményezi.

Emellett számolnunk kell a tejminőség romlásával, ami elsősorban a tejszír és a tejfehérje csökkenésében jelentkezik. Nehezebb feladat arról megbizonyosodni, hogy a meleg milyen hatást gyakorol a szaporodási funkciókra. Ennek oka, hogy ezeknek a hatásoknak jelentős része nem a hőstressz időszakában, hanem jóval később jelentkezik. Amíg a tejtermelés csökkenés azonnal mutatkozik, addig a hőstressz szaporodásbiológiájára kifejtett hatása csak közép-, illetve hosszútávon mérhető. Ráadásul a hipo-fertilitás komplex probléma, így nehéz meghatározni a magas környezeti hőmérséklet hipofertilitásra kifejtett közvetlen és közvetett hatását.

1. táblázat

A tehenek termelése, komfortja szerinti környezeti hőmérsékleti zónák

Tóth Attila

szarvasmarha üzletágvezető, értékesítési
és fejlesztési szakspecialista, VitaFort Zrt.

2. táblázat | A hőmérséklet hatása a szaporodási ciklus különböző fázisaiban.

(Forrás: Bianco Nero 8/97)

Fiziológiai fázis	Hőstressz hatásai	Gyakorlati következmények
Laktáció kezdete	nő a placenta visszatartás aránya késik a méh regenerációja rendszeretlen ösztroz ovulációs rendellenességek csökkenő petevezető szekréció	nehéz felismerni az ivarzást növekszik az inszem.száma megnő a két ellést közti idő
Laktáció közepe	csökkenő embrió túlélés hiányos placentafejlődés	visszaivarzás megnő a két ellést közti idő
Laktáció vége	elégtelen placentafejlődés	abortusz lehetősége
Apasztás	kevés tápanyagszállítás a méhbe csökkenő kolosztrum romlik a kolosztrum beltart. értéke immunglobulin szintje	abortusz lehetősége alacsony születési súly nagyobb kitettség a betegségekre növekvő mortalitás

Takarmányozási megoldások a tehenészetekben a hőstressz hatásának mérséklésére

A tehen körüli tevékenységünk meghatározó céljai nyáron:

- a hőstressz ellenére a takarmányfelvétel jelentős részének megőrzése
- a bendőben zajló fermentáció fenntartása
- a tehen ellenálló képességének megőrzése
- stresszt mérséklő technológiai elemek számának növelése.

Milyen eszközeink vannak?

A takarmányadag összeállításához kapcsolható lehetőségek, pl.:

- A takarmányadag tömegének csökkentése, táplálóanyag koncentrációjának növelése.
- A takarmányadag 45-50%-os szárazanyag-tartalomra történő beállítás. (pl: nedves sörtörköly, víz hozzáadása az adaghoz.)
- Bendőpufferek alkalmazása.
- Az adag rosttartalmának optimalizálása.
- Az adag káliumszintjének beállítása.
- Megfelelő Na (só) ellátás.
- Hatékony premix választása. A premixeinket áttekintve kedvező a vitamin- és ásványianyag szintek emelése, a jobban hasznosuló összetevőket tartalmazók előtérbe emelése.

Az etetési technológiához kapcsolható lehetőségek, pl.:

- Megfelelő jászolhossz biztosítása.
- Megfelelő szélességű etetőállás kialakítása.
- Zavarmentes takarmányfelvétel biztosítása, pl. ventilált, árnyékos etetőhely; fedett jászol, egyéb munkafolyamatok etetéshez igazodása.
- Napi többszöri etetés.
- Az etetés idejének optimalizálása. Nyáron kívánatos az első etetést napfelkelte előtt, az utolsót napnyugta után elvégezni.
- A napi adag olyan megosztása az etetések között, hogy az aktívabb időszakban (este és hajnalban) több takarmány álljon rendelkezésre.
- Homogén, teljes takarmánykeverék (TMR) etetése.
- A takarmányok felhasználásig védett tárolása, előkészítési hibák (pl. túlaprítás, bemelegedés) elkerülése.
- Takarmányváltások számának csökkentése.
- Megfelelő vízellátás !!!!

Használja a hőstresszre kifejlesztett speciális termékeinket! A VITATOP ANTISTRESSZ termékekkel jelentősen csökkentheti gazdasági veszteségeit!

Keresse szarvasmarha szakspecialistáinkat!

Tóth Attila | +36 30 683 9237

Czakó Péter | +36 30 465 5983

Molnár Ernő | +36 30 683 9248

Kiss István | +36 30 915 3961

VITATOP ANTISTRESSZ (élesztő)

239-451

Termékszám	Megnevezés
239-451	VITATOP ANTISTRESSZ (élesztő)
Beltartalom	ME
Szárazanyag	% 95.0
Kalcium min.	% 5.84
Nátrium min.	% 2.20
Magnézium min.	% 0.85
Kálium	% 8.00
E-vitamin	mg/kg 1500.00
Szerves Se	mg/kg 8.00
Szerves Zn	mg/kg 1200.00
Szerves Mn	mg/kg 1200.00
Acid Buf	+
Élesztő	+
L-carnitin	+
Aroma	+

Miért javasoljuk a VITATOP ANTISTRESSZ etetését?

MERT TARTALMAZ:

Kálium-ot: A nátriumionokkal együtt a káliumionok szabályozzák a szervezet vízegyensúlyát és normalizálják a szív ritmusát.

E-vitamint: Az E-vitamin a legfontosabb zsír oldékony antioxidáns, gátolja a lipidperoxidok képződését, a lipidperoxidokat hidroxizsírsavakká alakítja, ezáltal védi a sejtek membránjait a szabadgyökök káros hatásaitól. Az E-vitamin fokozza az ellenanyagok termelését, pozitív hatású a reprodukciós folyamatokra, számos enzim szintézisében közreműködik. **Kelátokat:** Ezeknek a molekuláknak az alkalmazásának a legfőbb előnye, hogy a struktúrájukból és kiterjedésükből következően sokkal nagyobb felszívódási képességgel és nagyobb fokú bio-kompatibilitással rendelkeznek a szerves vegyületekkel szemben. **Szelént (Se):** Hiányában nem fertőző eredetű mastitis illetve gennyes méhgyulladás léphet fel. **Cink-et (Zn):** Hiányában jelentős probléma a tej szomatikus sejt számának növekedése, valamint a termékenyítési eredmények romlása. **Mangánt (Mn):** Kiemelkedő szaporodásbiológiai szerepére utal, hogy hiányában késik az ivarérettség, az ovuláció rendszertelenné válik, gyakori a csendes ivarzás, a visszaivarzás, a csírahám rendellenes fejlődése. **Acid Buf-ot:** Acid Buf kiegészíti az állatok természetes belső szabályozórendszerét, segítve a túlzott savtermelés pufferelését ezzel stabil jól működő bendőt teremt. **Élesztőt:** Optimális bendőfermentációt biztosít, elősegíti az energiaegyensúly kialakulását. **L-Carnitine-t:** Az L-Carnitin gyorsítja a zsírok elégetését, javítja a mérgező anyagcseretermékek kiválasztását és lerövidíti a regenerációt. Szállítóanyagként működik, amely a szabad zsírsavakat a mitochondrium-okba szállítja, ahol ezek a bétaoxidáció révén energiává alakulnak át. Növeli a máj karbamid szintézisét és védi a sejteket az oxidatív sérülésektől. **Aromát:** Ízletessé teszi a takarmányt a jászolban bekövetkező másodlagos erjedés íz anyagait kompenzálja.

VITATOP ANTISTRESSZ (+Ca-propionát)

239-454

Termékszám	Megnevezés
239-454	VITATOP ANTISTRESSZ (+ Ca-propionát)
Beltartalom	ME
Szárazanyag	% 97.3
Kalcium min.	% 12.28
Nátrium min.	% 2.20
Magnézium min.	% 0.85
Kálium	% 8.00
E-vitamin	mg/kg 1500.00
Szerves Se	mg/kg 8.00
Szerves Zn	mg/kg 1200.00
Szerves Mn	mg/kg 1200.00
Acid Buf	+
Élesztő	+
L-carnitin	+
Aroma	+
Ca-propionát	% 35.00

Miért javasoljuk a VITATOP ANTISTRESSZ etetését?

MERT TARTALMAZ:

Ca-propionát-ot: Meggátolja a baktériumok és a penészgombák szaporodását és ezáltal a TMR felmelegedését. Mint oxálacetát prekursor javítja a tehén gyors energia ellátását. **Kálium-ot:** A nátriumionokkal együtt a káliumionok szabályozzák a szervezet vízegyensúlyát és normalizálják a szív ritmusát. **E-vitamint:** Az E-vitamin a legfontosabb zsíroldékony antioxidáns, gátolja a lipidperoxidok képződését, a lipidperoxidokat hidroxizsírsavakká alakítja, ezáltal védi a sejtek membránjait a szabadgyökök káros hatásaitól. Az E-vitamin fokozza az ellenanyagok termelését, pozitív hatású a reprodukciós folyamatokra, számos enzim szintézisében közreműködik. **Kelátokat:** Ezeknek a molekuláknak az alkalmazásának a legfőbb előnye, hogy a struktúrájukból és kiterjedésükből következően sokkal nagyobb felszívódási képességgel és nagyobb fokú bio-kompatibilitással rendelkeznek a szervetlen vegyületekkel szemben. **Szelént (Se):** Hiányában nem fertőző eredetű mastitis illetve gennyes méhgyulladás léphet fel. **Cink-et (Zn):** Hiányában jelentős probléma a tej szomatikus sejszámának növekedése, valamint a termékenyítési eredmények romlása. **Mangánt (Mn):** Kiemelkedő szaporodásbiológiai szerepére utal, hogy hiányában késik az ivarérés, az ovuláció rendszertelenné válik, gyakori a csendes ivarzás, a visszaivarzás, a csírahám rendellenes fejlődése. **Acid Buf-ot:** Acid Buf kiegészíti az állatok természetes belső szabályzórendszerét, segítve a túlzott savtermelés pufferelését ezzel stabil, jól működő bendőt teremt. **Élesztőt:** Optimális bendő fermentációt biztosít, elősegíti az energiaegyensúly kialakulását. **L-Carnitine-t:** Az L-Carnitin gyorsítja a zsírok elégetését, javítja a mérgező anyagcseretermékek kiválasztását és lerövidíti a regenerációt. Szállítóanyagként működik, amely a szabad zsírsavakat a mitochondrium-okba szállítja, ahol ezek a bétaoxidáció révén energiává alakulnak át. Növeli a máj karbamid szintézisét és védi a sejteket az oxidatív sérülésektől. **Aromát:** Ízletessé teszi a takarmányt, a jászolban bekövetkező másodlagos erjedés íz anyagait kompenzálja.

VITATOP ANTISTRESSZ (PowerJet)

239-456

Termékszám	Megnevezés
239-456	VITATOP ANTISTRESSZ (PowerJet)
Beltartalom	ME
Szárazanyag	% 95.0
Kalcium min.	% 8.37
Nátrium min.	% 2.20
Magnézium min.	% 0.85
Kálium	% 8.00
E-vitamin	mg/kg 1500.00
Szerves Se	mg/kg 8.00
Szerves Zn	mg/kg 1200.00
Szerves Mn	mg/kg 1200.00
Acid Buf	+
PowerJet	+
L-carnitin	+
Aroma	+

Miért javasoljuk a VITATOP ANTISTRESSZ etetését?

MERT TARTALMAZ:

Kálium-ot: A nátriumionokkal együtt a káliumionok szabályozzák a szervezet vízegyensúlyát és normalizálják a szív ritmusát. **E-vitamint:** Az E-vitamin a legfontosabb zsír oldékony antioxidáns, gátolja a lipidperoxidok képződését, a lipidperoxidokat hidroxizsírsavakká alakítja, ezáltal védi a sejtek membránjait a szabadgyökök káros hatásaitól. Az E-vitamin fokozza az ellenanyagok termelését, pozitív hatású a reprodukciós folyamatokra, számos enzim szintézisében közreműködik. **Kelátokat:** Ezeknek a molekuláknak az alkalmazásának a legfőbb előnye, hogy a struktúrájukból és kiterjedésükből következően sokkal nagyobb felszívódási képességgel és nagyobb fokú bio-kompatibilitással rendelkeznek a szervesen vegyületekkel szemben. **Szelént (Se):** Hiányában nem fertőző eredetű mastitis illetve gennyes méhgyulladás léphet fel. **Cink-et (Zn):** Hiányában jelentős probléma a tej szomatikus sejtszámának növekedése, valamint a termékenyítési eredmények romlása. **Mangánt (Mn):** Kiemelkedő szaporodásbiológiai szerepére utal, hogy hiányában késik az ivarézés, az ovuláció rendszertelenné válik, gyakori a csendes ivarzás, a visszaivarzás, a csírahám rendellenes fejlődése. **Acid Buf-ot:** Acid Buf kiegészíti az állatok természetes belső szabályzórendszerét, segítve a túlzott savtermelés pufferelesét ezzel stabil jól működő bendőt teremt. **PowerJet:** A PowerJet SD-t alkotó növényi kivonatok csökkentik a stressz és az intenzív metabolizmus miatt kialakuló anyagcsere zavarokat (antioxidáns és gyulladáscsökkentő hatás). **L-Carnitine-t:** Az L-Carnitin gyorsítja a zsírok elégését, javítja a mérgező anyagcseretermékek kiválasztását és lerövidíti a regenerációt. Szállítóanyagként működik, amely a szabad zsírsavakat a mitochondrium-okba szállítja, ahol ezek a bétaoxidáció révén energiává alakulnak át. Növeli a máj karbamid szintézisét és védi a sejteket az oxidatív sérülésektől. **Aromát:** Ízletessé teszi a takarmányt, a jászolban bekövetkező másodlagos erjedés íz anyagait kompenzálja.